A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל

א ציימונג וועלכע כיט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XVIII No 7657 | Tuesday, August 25th, 1931 | יום ג׳, י״ב אלול, פרשה תבוא, תרצ״א. | טאראנטא, דינסטאג דער 25-טער אויגוסט, 1931 | PRICE THREE CENTS

קאַאַליציע רעגירונג אין ענגלאנד מיט מעקדאנאלד׳ן אלס פרעמיער

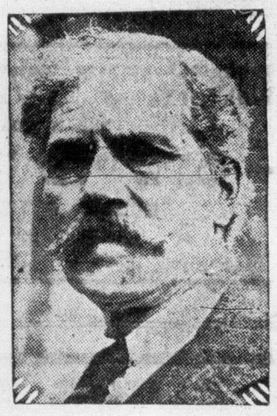

רעמזי מעקדאנאלד

וועלכער בלייבט פיהרער פון קאאליציע־רעגירונג.

דאס איז בלויז א צייטווייליגע רעגירונג, אין לאנד־וואהלען קאנען ארצט גאנץ שנעל דערוואַרט ווערען. — סטענלי באלדווין און הערבערט סעמועל אינ׳ם קאבינעט. — נעמען פון אנדערע מיניסטאָרען נאך ניט באקאנט. — אר־בייטער רעגירונג האט רעזיגנירט איבער פינאנץ־קריזיס.

לאנדאן, אויג. 24.

די ארבייטער רעגירונג פון רעמזי מעקדאנאלד האט היינט רעזיגנירט, לויט ווי עס איז פאראויסגעזעהן געווארען, אין דער קעניג האט גלייך גערופען מר. מעק־דאנאלד צו פארמירען א צייטווייליגע רעגירונג, וועמענ׳ס ערשטע פליכט זאל זיין צו באלאנסירען דעם בודזשעט.

אין דער נייער נאציאנאלער רעגי־רונג וועלען זיך באטייליגען אלע דריי פארטייען פון לאנד, און דער נייער קאַ־בינעט וועט ווארשיינליך איינגעשוואוירן ווערען מארגען אדער א טאג שפּע־טער, ביים ספּעציעלען מיטינג פונ׳ם פרי־וי קאנסיל, אינ׳ם באקינגהעם פאלאץ.

עס איז נאך דערווייל ניט באקאנט גענוי וועלכע מיניסטאָרען עס וועלען אריינגעהן אינ׳ם נייעם קאבינעט. מען ווייסט שוין אָבער אז מעקדאנאלד וועט זיין ווידער פרעמיער, און די אנדערע ווייכטיגסטע אמטען פון דער קאאליציע רעגירונג וועלען געהן פאר סטענלי באלד־ווין, דעם קאנסערוואטיווען פיהרער, און סער הערבערט סעמועל, וועלכער ווערט איצט באטראכט אלס דער פאקטישער ליי־בעראלער פיהרער זינט לאיד דזשארדזש איז קראנק.

די אנדערע מעגליכע מיניסטאָרען זענען: לארד רעדינג, פילפ סנאודען, דזש. ה. טאמאס, סער אוסטין טשעמבער־ליין, לארד אירווין און אנדערע.

די רעזיגנאציע פון דעם ארבייטער קאבינעט איז צוגעגאנגען זעהר שנעל, און דער קאנסערוואטיווער פיהרער סטענלי באלדווין האט גלייך זיין הסכמה צו מינאַרבייטען אונטער מעקדאנאלד׳ן אין א קאאליציע־קאבינעט.

דערמיט איז פארענדיגט געווארען דער רעזולטאט פון דער ארבייטער רעגירונג: וועלכער האט געדויערט צוויי יאר מיט 2 מאנאטען. די ארבייטער רעגירונג איז דערוועהלט געווארען דעם 9־טען יוני 1929.

ארויסגעקומען זענען די גאנצע צרות איבער דעם דעפיציט פון 650 מיליאן דאַ־לאר וואס די ארבייטער רעגירונג האט ניט געהאנט שאפען. די נייע קאאליציע רע־גירונג וועט איצט האבען פאר זיך אלס איהר הויפט אויפגאבע, צו באלאנסירען דעם בודזשעט.

נייע לאנד־וואהלען אין ענגלאנד קאַ־נען איצט דערוואַרטעט ווערען אין די נאהענטע מאָנאטען, ווארים די איצטיגע רעגירונג ווערט באטראכט בלויז אלס צייטווייליגע.

לאנדאן, אויג. 24, (איטא).

הערבערט סעמועל איז ארייגגעטראַ־טען אין דעם רעגירונגס־קאבינעט אלס הויפט פון דער ליבעראלער פארטיי, אויף דעם פלאץ פון לאיד דזשארדזש, וועלכער איז איצט קראנק.

סעמועל איז היינט בייטאג באגריסט גע־וואָרען מיט פרייד פון א גרויסען עולם וועלכער האט איהם דערקענט בעת ער איז אָנגעקומען אין פראָנט פון נומער 10 דאַ־ונינג סטריט.

באלד נאכדעם ווי ער האט פארלאָ־זען דעם קעניג׳ס פאלאץ היינט פריה, איז ער אויסגעפאהרען אין דער הויפט־קוואַר־טיר פון דער ליבעראלער פארטיי, וואו ער האט זיך באראטען מיט לאיד דזשארדזש און לארד רעדינג צוויי שטונ־דען צייט.

עס ווערט דערוואַרט אז לארד רע־דינג זאל ווערען סעקרעטערי אף סטייט פאר אינדיע אינ׳ם נייעם קאבינעט.

פארפיעלד איז זיכער אויסגעשלאסען פון נייעם קאבינעט, טראץ דעם וואס עס איז נאך ניט באקאנט ווער עס וועט פאר־נעהמען זיין פלאץ.

סטענלי באלדווין

קאנסערוואטיווער פיהרער, מעמבער פון נייעם קאבינעט.

24 יאר געוואוינט אין אמעריקע און איצט דעפּארטירט

קיטשענער, אויגוסט 24.

הערמאן זיעגלער, וועלכער האט 24 יאהר נאכאנאנד געוואוינט אין דעטראיט, מישיגען, וואו ער האט א פרוי מיט 7 קינדער, איז געצוואונגען געווארען פון די אמעריקאנער אימיגראציאנס בעאמטע צו דעפּארטירט ווערען צוריק קיין קאנאדע, וואו ער איז געבוירען געווארען (אין ליני־זאוד אנט.) דערפאר וואס ער איז ניט געווען קיין אמעריקאנער בירגער.

זיעגלער׳ס פרוי וועלכע איז אן אמע־ריקאנער בירגערין, איז געבליבען מיט די קינדער אין די פאראייניגטע שטאאטען און דער מאן דערפון זיך שוין ארום א לענגערע צייט אין קיטשענער, זוכענדיג ארבייט. צוליעב דעם ווייל ער האט שוין אויפגעגעבען זיין ביסעל אפּגעשפּארט געלט, האט ער זיך געווענדעט צום מע־יאר אין קיטשענער נאך הילף, אָבער דער לעצטער האט עס איהם אנטזאגט.

די לינדבערגס האבען שוין באלד דערנייכט טאקיא, יאפאן

נעמורא, יאפאן, אויג. 24.

היינט, ארום 8 אזייגער פריה, איז אהער אנגעקומען דער ערא־פלאן פון טשארלז לינדבערג און זיין פרוי, נאכדעם ווי עס איז זיי געלונגען צו ארויסרייסען זיך פון די ווילדערנישען פון די ארומיגע אינזלען.

עס ווערט דערוואַרט, אז זיי זאָלען שוין אין גיכען זיין אין טאקיא, די הויפּט־שטאדט פון יאפאן, און דערמיט וועלען זיי האבען פארענדיגט איינע פון די שווערסטע לופט־רייזעס וואס זיי האבען ווען עס אין אונטערגענומען.

די לינבערגס זענען געפלוגען קיין טאקיא אויף זייער וואקאציע.

ליבעראלען זיגרייך אין קוויבעק; הוד, קאנסערוואטיווער פירער דורכגעפאלען; אידישע קאַנדידאטען דערוועהלט

(ספּעציעלע טעלעגראמע צום „זשורנאל״)

מאָנטרעאל, אויג 24.

ביידע אידישע ליבעראלע קאנדידא־טען אין די פּראָווינציעלע וואהלען, מר. פיטער בערקאָוויטש און יוסף קאהן, קיי. כ., זענען דערוועהלט געווארען מיט א גרויסער מאיאריטעט.

אלע זייערע געגנקאנדידאטען האָ־בען פארלוירען זייערע דעפּאזיטס, ניט קענענדיג ציהען קיין גענוגענדע צאל שטי־מען.

מאָנטרעאל, אויג. 24.

דער רעזולטאט פון די וואהלען אין דער פּראָווינץ קוויבעק, איז א גרויסער זיעג פאר די ליבעראלען אָבער אויך ניט קיין נידערלאגע פאר די קאנסערוואטיווען. אויף וויפיעל די רעזולטאטען זיינען ביז איצט שוין באקאנט זענען 52 ליבעראלען דערוועהלט געווארען און 12 קאנסערוואַ־טיווען זיינען אריין.

(ספּעציעלע טעלעגראמע צום „זשורנאל״)

מאָנטרעאל, אויג 24.

ביידע אידישע ליבעראלע קאנדידא־טען אין די פּראָווינציעלע וואהלען, מר. פיטער בערקאָוויטש און יוסף קאהן, קיי. כ., זענען דערוועהלט געווארען מיט א גרויסער מאיאריטעט.

אלע זייערע געגנקאנדידאטען האָ־בען פארלוירען זייערע דעפּאזיטס, ניט קענענדיג ציהען קיין גענוגענדע צאל שטי־מען.

מאָנטרעאל, אויג. 24.

איבער 200 פּערזאָן זענען היינט ארעסטירט געווארען פון דער ספּעציעלער פּראָווינציעלער פּאָליציי אין פארלוירן פון איבערפאלען וואס זיינען דורכ׳ן טאג גע־מאכט געווארען אין צייט פון די וואהלען, אויף קאנסערוואטיווע קאָמיטע רומס.

פון די דאָזיגע 100 ארעסטירטע, זע־נען בלויז 43 פּאַרעבראכט געווארען פאר א ריכטער, און פון די דאָזיגע 43 זענען בלויז 39 פארהאלטען געווארען אונטער מאָבּ, אז ער איז שוין אנגאזשירט אין טאָראָנטאָ אויף די קומענדע ימים־נוראים.

גליקליכערווייז האט זיך עס גע־מאכט, אז דער באוואוסטער חזן ר׳

חזן יעקב ראפאפּארט

אברהם׳עלע סינגער, וועלכער איז אליין אן אסטראָווצער לאנדסמאן, האט מסכים געווען צו קומען קיין טאָראָנטאָ פאר די ימים־נוראים.

דערווייל טוט זיך חישף אויף דער אידישער גאס אין פאָראָנטאָ. קיינער קאן ניט באגריפען ווי אזוי דער פּרעזי־דענט פון דער „אגודת החזנים״ זאל זיין פעהיג צו אָפּטאָן אזא שטיקעל ארבייט.

דאס מערקווירדיגע אין וואס דער פיהרער פון דער קאנסערוואטיווער פּאר־טיי אין קוויבעק קאמיליען הוד, מעיאר פון מאָנטרעאל איז דורכגעפאלען, און צו־זאמען מיט איהם, כפיעט אלע זיינע מיט־עמעפּער. פון דער ליבעראלער „מאשין״ זענען אויך א סך דורכגעפאלען, בעת א סך ליבעראלע „דארק האָרסעס״ זענען דערוועהלט געווארען.

חזן ראפאפּארט ברעכט קאנטראקט מיט אסטראווצער שול אין טאראנטא

די אידישע באעפלקערונג אין טאָ־ראָנטאָ איז געבטען געווען שטארק אויף־געבראכט איבער א ניט־טאקטישען אינ־ציידענט אין וועלכען דער פּרעזידענט פון דער „אגודת החזנים״, דער חזן ר׳ יעקב ראפאפּארט, שפּיעלט די הויפּט ראָליע.

דער דאָזיגער חזן האט געהאט גי־שלאָסען א קאָנטראקט מיט דער אסטראוו־צער שוהל אין טאָראָנטאָ, צו דאָוונען אין פארלויף פון די קומענדע ימים־נוראים. דער פּרייז וועלכען ער האט זיך געלאָזט באצאהלען איז אזעלכער, וואס א טאָראָנ־טאר שוהל האט נאך אפשר ביז איצט ניט געצאהלט.

אויפ׳ן גרונט פון דעם דאָזיגען קאָנ־טראקט האט די דערכאָנטע שוהל אָנגע־הויבען ארווערטייזען דעם חזן ראפאַ־פּארט, וואס עס האט געפּארערט באוזנ־דערע אויסגאבען פאר דעם. אלע הכנות זענען שוין געמאכט געווארען פון דער שוהל פאר די קומענדע ימים־נוראים, אָבער — און וואו אן אָבער איז צרות. פּלוצלונג האט די שוהל נעבטען באקומען צי וויסען, אז טראָץ דעם קאָנ־טראקט וואס ער האט דאָ געשלאָסען און ער האט באקומען א גאנץ פיינע סומע אין פאראויס, האט ער איצט געשלאָסען א צווייטען קאָנטראקט צו דאָוונען אין די פאראייניגטע־שטאטען.

דאס מערקווירדיגסטע איז, וואס די „אגודת־החזנים״ באריהמט זיך שטענדיג, אז אויף איהרע חזנים קאן מען זיך פול־שטענדיג פארלאָזען, און נאך מעהרער מערקווירדיג איז וואס חזן ראפאפּארט האט איז גיו יארקער „טאג״ באקאנטגע־מאכט, אז ער בעדאַרף אויף דער אויפגאבע פון דער אמעריקאנער טורמעס.

מלחמה דערקלערט גע־גען באנדיטיזם אין ניו יארק

ניו יארק, אויג. 24.

א ספּעציעלער קריעגס־ראט איז דאָ דערוועהלט געווארען, מיט דעם עקסטרע מעיאר מעקי אן דער שפּיץ, איז דאָ דער־וועהלט געווארען, צו אנהויבען א מלחמה אויף לעבען און טויט מיט דער אונטער־וועלט.

א סומע פון 127 טויזענט דאָלאר איז באשטימט געווארען צו איינשאפען פאר דער שטאדט ספּעציעלע באוואפענ־טע קראפט און א צעטרעלער ראדיאָ סטאנ־ציע.

דאס שלאָגוואָרט פון דעם נייגע־גרינדעטען קריעגס־ראט איז, אז ניו יארק מוז אויסגערייניגט ווערען פון׳ם באנדי־טיזם, און אלץ איז גרייט צו אנהויבען א געהעריגען קאמפּיין אום צו מאכען א סוף, איינמאל פאר אלע מאל, פון דער פאדערעכען כוואליע אין ניו יארק.

האבען געוואלט טויטען גרי־כישען פרעמיער

ביקאַרעסט, אויג. 24.

די היגע פּאָליציי האט היינט געזוכט צו ארויסקריגען סטייטמענטס פון דריי מענער וואס זענען ארעסטירט געווארען אין פארבינדונג מיט א פארשווערונג צו טויטען דעם גריכישען פרעמיער וועניזע־לאס.

ווערט ארעסטירט פאר טראַ־גען א מעסער

די פּאָליציי האט נעכטען פארגאנגענע ארעסטירט לואי קאהן, א סטרייקברעכ־ער אינ׳ם שיפער־חילמאן שאפ, נאכדעם ווי א מעסער איז ביי איהם געפונען גע־וואָרען.

קאהן האט געבטען פריה געהאט אן ארגומענט מיט א פּיקעט ביים שאפ, און אין פארלויף פונ׳ם ארגומענט האט ער ארויסגעצויגען א מעסער און האט מיט דעם געדראָהט. דאס איז איבערגעגעבען געווארען צו דער פּאָליציי, און פארגאנגען אין ער שוין געווען ארעסטירט.

אין פאלעסטינע איז היינט ווידער רוהיג

אין פאלעסטינע

ירושלים, אויג. 24, (אייג. 24, (איטא).

די געשעפטען זענען אָנגעגאנגען ווי געוועהנליך היינט פריה־אין שכם, נאָכ־דעם ווי פּולשטענדיגע אָרדנונג איז אייני־געשטעלט געווארען. די אונאָרדנונגען האָבען אָנגעהאלטען כמעט 48 שעה נאָכ־אנאנד אין פארלויף פון וועלכער צייט א הויכער פּאָליציי באאמטער איז ערנסט פארוואונדעט געווארען און אויך 3 אראַ־בער. די לעצטע זענען פארוואונדעט גע־וואָרען פון דער בריטישער פּאָליציי. דריי אנדערע אראבער זענען ארעסטירט גע־וואָרען אויף א קלאגע פון „סעדישאן״.

בריטישע סאָלדאטען האָבען היינט פארנומען אלע פּאָליק געביידעס. באַ־ריכטען פון אלע טיילען פון לאנד צייגען, אז אומעטום איז געווען רוהיג.

עס ווערט פארשטאנען, אז א דע־גרונגס קאמוניקאט קאן דערוואַרט ווערען דינסטאג.

די אראבישע עקזעקוטיווע האט היינט נאָכמיטאג ספּעציעל זיך פארזאמעלט צו באטראכטען וועגען די צוזאמענשטויסען אין שכם. מען דערוויסט זיך, אז די אראַ־בישע פיהרער אין שכם זענען ניט צו־פרידען מיט די אונרוהען.

אלס רעזולטאט פון דעם געשלעג אין שכם זענען 20 אראבער היינט געבראכט געווארען אין ירושלים און איינגעשפּארט געווארען אין „חד־גדיא״, ביז׳ן פּראָצעס, בעת די פארוואונדעטע זענען אין האָס־פּיטאל.

צופרידענהייט איבער דעם וואס אָרד־נונג איז אויפגעהאלטען געווארען אין פאַ־לעסטינע דורכ׳ן יאהר 1930, איז אויס־גערריקט געווארען פון דער מאנדאטע־קאמיסיע אין איהרע באטראכטונגען וועגען די פאלעסטינע באריכטען וואס זענען איהר צוגעשטעלט געווארען ביי דער יוני סעסיע.

מלחמה דערקלערט גע־גען באנדיטיזם אין ניו יארק

ניו יארק, אויג. 24.

א ספּעציעלער קריעגס־ראט איז דאָ דערוועהלט געווארען, מיט דעם עקסטרע מעיאר מעקי אן דער שפּיץ, איז דאָ דער־וועהלט געווארען, צו אנהויבען א מלחמה אויף לעבען און טויט מיט דער אונטער־וועלט.

א סומע פון 127 טויזענט דאָלאר איז באשטימט געווארען צו איינשאפען פאר דער שטאדט ספּעציעלע באוואפענ־טע קראפט און א צעטרעלער ראדיאָ סטאנ־ציע.

דאס שלאָגוואָרט פון דעם נייגע־גרינדעטען קריעגס־ראט איז, אז ניו יארק מוז אויסגערייניגט ווערען פון׳ם באנדי־טיזם, און אלץ איז גרייט צו אנהויבען א געהעריגען קאמפּיין אום צו מאכען א סוף, איינמאל פאר אלע מאל, פון דער פאדערעכען כוואליע אין ניו יארק.

נארקי פארדאמט אל־וועלטליכן קאפּיטאליזם

מאָסקווע, אויג. 24.

„דער דריטער אינטערנאציאנאל באַ־טראכט בלויז איין מלחמה אלס אונפאר־מיידליך — דאס איז פון דעם פּראָלע־טאריאט פון אלע לענדער נעגען דער אינ־טערנאציאנאלער באנדע פון קאפּיטאליס־טען וועלכע עקספּלואטירען די אַרבייט פון אנדערע מענשען״, שקייבט מאקסים גארקי אין א פייערדיגען מאניפעסט צום פּראָלעטאריאט פון אמעריקע און אייראָ־פּע, וועלכעס איז היינט פארעפענטליכט געווארען אין די רוסישע צייטונגען.

גארקי טעלט זיך באזונדערס אָפּ אויף דעם ארבייטס־צושטאנד אין די פאר־איינינטע שטאטען, און ער אפּעלירט צו דער ארבייטערשאפט, אז מען זאל העלי־פען די נענערס וועלכע שמאכטען אין די אמעריקאנער טורמעס.

קאמוניסטען מארשירען אין קאקרעין אהן א יוניאן־דזשעק

קאָקרעין, אָנט., אויג. 24.

טראץ דער פארארדנונג פון דער פּאָליציי אז קיינע עפענטליכע דעמאָנס־טראציעס טארען ניט אָפּגעהאלטען וועג־רען אהן א יוניאן דזשעק (ברישער פלאַ:) אין דער שפּיץ, האָבען מעהר ווי 200 קאָ־מוניסטען פּאראדירט שבת אוועגען איבער די געריכטע גאסען פון שטאדט, זינגענ־דיגערוואלוציאָנערע לידער.

עס ווערט פארשטאנען אז דער מע־יאר פון קאָקרעין וועט דורכפיהרען אן אונטערזוכונג וועגען דעם. די קאָמוניס־טען האָבען אויך ניט געפאָלגט דער פּאָ־ליציי, ווען זיי זענען פאראדרענט געוואָ־רען ניט צו שטערען דעם טרעפּיק.

אמעריקאנער ארבייטער ניט וועלקאמען

אטאוא, אויג. 24.

האָנ. ג. ראָבערטסאָן, פעדעראלער ארבייטס מיניסטער, האט היינט דער־קלערט, אז אמעריקאנער בירגער וועל־כע האָבען אין זינען צו קומען קיין קאָ־נאדע צו טאָן דאָ ארבייט ביי די רעגי־רונגס מלאכות, מעגען בעסער שטעהן אין דער היים.

וויקערשעם קאָמיסיע זאגט אז „פּאָ־רעינערס״ זענען ניט קיין פארברעכער

וואשינגטאָן, אויג 24.

די וויקערשעם קאָמיסיע, וועלכע האט צוויי יאר צייט שטודירט די אור־זאכען פון דער גוואלדיגער פארברעכען־כוואליע אין די פאראייניגטע־שטאטען, האט ענדליך צוגעשטעלט צו פּרעזידענט הואווער איהר פינאלען באריכט, אין וועל־כען זי שטעלט זיך הויפּטזעכליך אָפּ אויף דער ראָליע וואס דער אימיגראנט האט געשפּיעלט, און שפּיעלט נאך היינט אויך, אין דער פארשפּרייטונג פון פארברעכען אין אמעריקע.

פארטיידיגענדיג דעם אימיגראנט מיט די וואָרימסטע ווערטער, דערקלעהרט די קאָמיסיע נאָכ׳ן אָפען, אז אלס רעזולטאט פון איהר צוויי יאריגער אונטערזוכונג איז זי געקומען צום שלוס, דאס דער אימיג־ראנט אלס אזעלכער, איז דוקא וועניגער פארברעכעריש ווי דער אמעריקאנער גע־בוירענער, און אז אומזיסט איז דער אי־מיגראנט כסדר באשולדיגט געווארען אלס דער קוואל פון אלערליי פארברעכענס אין לאנד.

די קאָמיסיע גיט אין דער דאָזיגער הינזיכט איבער די מיינונגען פון דר. עדיט עבבאָט, וועלכע איז א פּראָפעסאָר־שע פון דער שיקאגער אונווערזיטעט, און איז א מיטגליד פון דער קאָמיסיע.

„עס איז פּיעל לייכטער״, זאגט דר. עבבאָט, „צו ארויפלייגען די שולד פון די פארברעכענס אויף אימיגראנטען, איידער צו אנקלאגען די קאָהופּטע סיסטעם פון דער פּאָליציי און די אויסגעניצעוועטע סיסטעם פון דער קרימינעלער גערעכטיג־קייט אין לאנד״.

„דער אומגליק מיט אונז״, זאגט די קאָמיסיע אין איהר באריכט, „איז וואס מיר ווילען ניט זעהן אונזערע אייגענע פעהלערען, נאר מיר ווילען עס ארויפ־וואָרפען אויף יענעם״.

דער „עפּעקט״ פונ׳ם „שמעליץ טאָפּ״ ווערט אויך דערמאנט אין דעם באריכט, און באזונדערס שטעלט זיך די קאָמיס־יע אָפּ אויפ׳ן פאקט וואס דער אימיגראנט ווערט באטראכט אלס א פּלאַץ, דערפאר וואס ער נעהמט צו דעם דזשאב פון דעם היגען געבוירענעם. „דאס מוז במילא פיהרען צו אָנטי־פאָרען״ געפיהל צווישען די היגע־געבוירענע״, זאגט זיך אינ׳ם באריכט.

אין פאלעסטינע איז היינט ווידער רוהיג

אין פאלעסטינע

ירושלים, אויג. 24, (אייג. 24, (איטא).

די געשעפטען זענען אָנגעגאנגען ווי געוועהנליך היינט פריה־אין שכם, נאָכ־דעם ווי פּולשטענדיגע אָרדנונג איז איינ־געשטעלט געווארען. די אונאָרדנונגען האָבען אָנגעהאלטען כמעט 48 שעה נאָכ־אנאנד אין פארלויף פון וועלכער צייט א הויכער פּאָליציי באאמטער איז ערנסט פארוואונדעט געווארען און אויך 3 אראַ־בער. די לעצטע זענען פארוואונדעט גע־וואָרען פון דער בריטישער פּאָליציי. דריי אנדערע אראבער זענען ארעסטירט גע־וואָרען אויף א קלאגע פון „סעדישאן״.

בריטישע סאָלדאטען האָבען היינט פארנומען אלע פּאָליק געביידעס. באַ־ריכטען פון אלע טיילען פון לאנד צייגען, אז אומעטום איז געווען רוהיג.

עס ווערט פארשטאנען, אז א דע־גרונגס קאמוניקאט קאן דערוואַרט ווערען דינסטאג.

ליבעראלען זיגרייך אין קוויבעק; הוד, קאנסערוואטיווער פירער דורכגעפאלען; אידישע קאַנדידאטען דערוועהלט

(ספּעציעלע טעלעגראמע צום „זשורנאל״)

מאָנטרעאל, אויג 24.

ביידע אידישע ליבעראלע קאנדידא־טען אין די פּראָווינציעלע וואהלען, מר. פיטער בערקאָוויטש און יוסף קאהן, קיי. כ., זענען דערוועהלט געווארען מיט א גרויסער מאיאריטעט.

אלע זייערע געגנקאנדידאטען האָ־בען פארלוירען זייערע דעפּאזיטס, ניט קענענדיג ציהען קיין גענוגענדע צאל שטי־מען.

מאָנטרעאל, אויג. 24.

דער רעזולטאט פון די וואהלען אין דער פּראָווינץ קוויבעק, איז א גרויסער זיעג פאר די ליבעראלען אָבער אויך ניט קיין נידערלאגע פאר די קאנסערוואטיווען. אויף וויפיעל די רעזולטאטען זיינען ביז איצט שוין באקאנט זענען 52 ליבעראלען דערוועהלט געווארען און 12 קאנסערוואַ־טיווען זיינען אריין.

דאס מערקווירדיגע אין וואס דער פיהרער פון דער קאנסערוואטיווער פּאר־טיי אין קוויבעק קאמיליען הוד, מעיאר פון מאָנטרעאל איז דורכגעפאלען, און צו־זאמען מיט איהם, כפיעט אלע זיינע מיט־עמעפּער. פון דער ליבעראלער „מאשין״ זענען אויך א סך דורכגעפאלען, בעת א סך ליבעראלע „דארק האָרסעס״ זענען דערוועהלט געווארען.

חזן ראפאפּארט ברעכט קאנטראקט מיט אסטראווצער שול אין טאראנטא

די אידישע באעפלקערונג אין טאָ־ראָנטאָ איז געבטען געווען שטארק אויף־געבראכט איבער א ניט־טאקטישען אינ־ציידענט אין וועלכען דער פּרעזידענט פון דער „אגודת החזנים״, דער חזן ר׳ יעקב ראפאפּארט, שפּיעלט די הויפּט ראָליע.

דער דאָזיגער חזן האט געהאט גי־שלאָסען א קאָנטראקט מיט דער אסטראוו־צער שוהל אין טאָראָנטאָ, צו דאָוונען אין פארלויף פון די קומענדע ימים־נוראים. דער פּרייז וועלכען ער האט זיך געלאָזט באצאהלען איז אזעלכער, וואס א טאָראָנ־טאר שוהל האט נאך אפשר ביז איצט ניט געצאהלט.

אויפ׳ן גרונט פון דעם דאָזיגען קאָנ־טראקט האט די דערכאָנטע שוהל אָנגע־הויבען ארווערטייזען דעם חזן ראפאַ־פּארט, וואס עס האט געפּארערט באוזנ־דערע אויסגאבען פאר דעם. אלע הכנות זענען שוין געמאכט געווארען פון דער שוהל פאר די קומענדע ימים־נוראים, אָבער — און וואו אן אָבער איז צרות. פּלוצלונג האט די שוהל נעבטען באקומען צי וויסען, אז טראָץ דעם קאָנ־טראקט וואס ער האט דאָ געשלאָסען און ער האט באקומען א גאנץ פיינע סומע אין פאראויס, האט ער איצט געשלאָסען א צווייטען קאָנטראקט צו דאָוונען אין די פאראייניגטע־שטאטען.

דאס מערקווירדיגסטע איז, וואס די „אגודת־החזנים״ באריהמט זיך שטענדיג, אז אויף איהרע חזנים קאן מען זיך שטענדיג פארלאָזען, און נאך מעהרער מערקווירדיג איז וואס חזן ראפאפּארט האט איז גיו יארקער „טאג״ באקאנטגע־מאכט, אז ער בעדאַרף אויף דער אויפגאבע פון דער אמעריקאנער טורמעס.

גליקליכערווייז האט זיך עס גע־מאכט, אז דער באוואוסטער חזן ר׳

חזן יעקב ראפאפּארט

אברהם׳עלע סינגער, וועלכער איז אליין אן אסטראָווצער לאנדסמאן, האט מסכים געווען צו קומען קיין טאָראָנטאָ פאר די ימים־נוראים.

דערווייל טוט זיך חישף אויף דער אידישער גאס אין פאָראָנטאָ. קיינער קאן ניט באגריפען ווי אזוי דער פּרעזי־דענט פון דער „אגודת החזנים״ זאל זיין פעהיג צו אָפּטאָן אזא שטיקעל ארבייט.

קאמוניסטען מארשירען אין קאקרעין אהן א יוניאן־דזשעק

קאָקרעין, אָנט., אויג. 24.

טראץ דער פארארדנונג פון דער פּאָליציי אז קיינע עפענטליכע דעמאָנס־טראציעס טארען ניט אָפּגעהאלטען וועג־רען אהן א יוניאן דזשעק (ברישער פלאַ:) אין דער שפּיץ, האָבען מעהר ווי 200 קאָ־מוניסטען פּאראדירט שבת אוועגען איבער די געריכטע גאסען פון שטאדט, זינגענ־דיגערוואלוציאָנערע לידער.

עס ווערט פארשטאנען אז דער מע־יאר פון קאָקרעין וועט דורכפיהרען אן אונטערזוכונג וועגען דעם. די קאָמוניס־טען האָבען אויך ניט געפאָלגט דער פּאָ־ליציי, ווען זיי זענען פאראדרענט געוואָ־רען ניט צו שטערען דעם טרעפּיק.

אמעריקאנער ארבייטער ניט וועלקאמען

אטאוא, אויג. 24.

האָנ. ג. ראָבערטסאָן, פעדעראלער ארבייטס מיניסטער, האט היינט דער־קלערט, אז אמעריקאנער בירגער וועל־כע האָבען אין זינען צו קומען קיין קאָ־נאדע צו טאָן דאָ ארבייט ביי די רעגי־רונגס מלאכות, מעגען בעסער שטעהן אין דער היים.

אין פאלעסטינע איז היינט ווידער רוהיג

אין פאלעסטינע

ירושלים, אויג. 24, (אייג. 24, (איטא).

די געשעפטען זענען אָנגעגאנגען ווי געוועהנליך היינט פריה־אין שכם, נאָכ־דעם ווי פּולשטענדיגע אָרדנונג איז איינ־געשטעלט געווארען. די אונאָרדנונגען האָבען אָנגעהאלטען כמעט 48 שעה נאָכ־אנאנד אין פארלויף פון וועלכער צייט א הויכער פּאָליציי באאמטער איז ערנסט פארוואונדעט געווארען און אויך 3 אראַ־בער. די לעצטע זענען פארוואונדעט גע־וואָרען פון דער בריטישער פּאָליציי. דריי אנדערע אראבער זענען ארעסטירט גע־וואָרען אויף א קלאגע פון „סעדישאן״.

בריטישע סאָלדאטען האָבען היינט פארנומען אלע פּאָליק געביידעס. באַ־ריכטען פון אלע טיילען פון לאנד צייגען, אז אומעטום איז געווען רוהיג.

עס ווערט פארשטאנען, אז א דע־גרונגס קאמוניקאט קאן דערוואַרט ווערען דינסטאג.

מלחמה דערקלערט גע־גען באנדיטיזם אין ניו יארק

ניו יארק, אויג. 24.

א ספּעציעלער קריעגס־ראט איז דאָ דערוועהלט געווארען, מיט דעם עקסטרע מעיאר מעקי אן דער שפּיץ, איז דאָ דער־וועהלט געווארען, צו אנהויבען א מלחמה אויף לעבען און טויט מיט דער אונטער־וועלט.

א סומע פון 127 טויזענט דאָלאר איז באשטימט געווארען צו איינשאפען פאר דער שטאדט ספּעציעלע באוואפענ־טע קראפט און א צעטרעלער ראדיאָ סטאנ־ציע.

דאס שלאָגוואָרט פון דעם נייגע־גרינדעטען קריעגס־ראט איז, אז ניו יארק מוז אויסגערייניגט ווערען פון׳ם באנדי־טיזם, און אלץ איז גרייט צו אנהויבען א געהעריגען קאמפּיין אום צו מאכען א סוף, איינמאל פאר אלע מאל, פון דער פאדערעכען כוואליע אין ניו יארק.

האבען געוואלט טויטען גרי־כישען פרעמיער

ביקאַרעסט, אויג. 24.

די היגע פּאָליציי האט היינט געזוכט צו ארויסקריגען סטייטמענטס פון דריי מענער וואס זענען ארעסטירט געווארען אין פארבינדונג מיט א פארשווערונג צו טויטען דעם גריכישען פרעמיער וועניזע־לאס.

ווערט ארעסטירט פאר טראַ־גען א מעסער

די פּאָליציי האט נעכטען פארגאנגענע ארעסטירט לואי קאהן, א סטרייקברעכ־ער אינ׳ם שיפער־חילמאן שאפ, נאכדעם ווי א מעסער איז ביי איהם געפונען גע־וואָרען.

קאהן האט געבטען פריה געהאט אן ארגומענט מיט א פּיקעט ביים שאפ, און אין פארלויף פונ׳ם ארגומענט האט ער ארויסגעצויגען א מעסער און האט מיט דעם געדראָהט. דאס איז איבערגעגעבען געווארען צו דער פּאָליציי, און פארגאנגען אין ער שוין געווען ארעסטירט.

הערבערט סעמועל

נייער ליבעראלער פיהרער, אויך אינ׳ם קאבינעט.

בריטישער מאשיניסט דערשאסען אין לענינגראד

מאָסקווע, אויגוסט, 24.

א באריכט וואס איז דערהאלטען גע־וואָרען פון לענינגראד, מעלדעט, אז ווי־ליאם סטיפענסאָן, א בריטישער מאשי־ניסט אויף דער בריטישער שיף קינגס־וואוד, איז דערשאסען געווארען אויף טויט פון א רוסישער וואך וועלכע האט געהיט א מיליטערישע ווערהויז. אין לענינגראד, דערשאסען געווארען איז ער. בעת ער האט זיך דערנעהענטערט צוצוקומען צו דער געביידע.

נאך וואס סטיפענסאָן האט דוקא גע־וואָלט צוקומען צום מיליטערישען ווער־הויז איז ניט באקאנט. מען ווייסט אָבער אז ער איז געווארענט געווארען צו אוועק־נעהן און ער האט ניט געוואָלט אויס־פאָלגען. דאן איז ער דערשאסען געווארען. אן אונטערזוכונג ווערט איצט אנ־געפיהרט.

ווערט ארעסטירט פאר טראַ־גען א מעסער

די פּאָליציי האט נעכטען פארגאנגענע ארעסטירט לואי קאהן, א סטרייקברעכ־ער אינ׳ם שיפער־חילמאן שאפ, נאכדעם ווי א מעסער איז ביי איהם געפונען גע־וואָרען.

קאהן האט געבטען פריה געהאט אן ארגומענט מיט א פּיקעט ביים שאפ, און אין פארלויף פונ׳ם ארגומענט האט ער ארויסגעצויגען א מעסער און האט מיט דעם געדראָהט. דאס איז איבערגעגעבען געווארען צו דער פּאָליציי, און פארגאנגען אין ער שוין געווען ארעסטירט.

וויקערשעם קאָמיסיע זאגט אז „פּאָ־רעינערס״ זענען ניט קיין פארברעכער

וואשינגטאָן, אויג 24.

די וויקערשעם קאָמיסיע, וועלכע האט צוויי יאר צייט שטודירט די אור־זאכען פון דער גוואלדיגער פארברעכען־כוואליע אין די פאראייניגטע־שטאטען, האט ענדליך צוגעשטעלט צו פּרעזידענט הואווער איהר פינאלען באריכט, אין וועל־כען זי שטעלט זיך הויפּטזעכליך אָפּ אויף דער ראָליע וואס דער אימיגראנט האט געשפּיעלט, און שפּיעלט נאך היינט אויך, אין דער פארשפּרייטונג פון פארברעכען אין אמעריקע.

פארטיידיגענדיג דעם אימיגראנט מיט די וואָרימסטע ווערטער, דערקלעהרט די קאָמיסיע נאָכ׳ן אָפען, אז אלס רעזולטאט פון איהר צוויי יאריגער אונטערזוכונג איז זי געקומען צום שלוס, דאס דער אימיג־ראנט אלס אזעלכער, איז דוקא וועניגער פארברעכעריש ווי דער אמעריק

אונטערזועלט

שפּאַנענדער ראָמאַן פון שטענדיגען קאַמף צווישען פאַרברעכער און געזעץ.

— פון —
מאַרק סאַרדעל
(נאָכדרוקען פאַרבאָטען)

(פאָרזעצונג)

אויף זיין לעצטער פראַגע איז געווען דער קאָנסטייבעל אין פלאַץ צו ענטפערען. ער האָט אַרויסגענומען אַ בויגען פּאַפּיר פון דער בוזיס־קעשענע. ער האָט אַליין, אויף זיין אייגענער פאַראַנטוואָרטליכקייט, געמאַכט אַ צייכנונג פון דער פּאָזיציע, ווי אַזוי מען האָט די קערפּערס געפונען, און ער האָט דאָס איצט געצייגט מענועל'ן, דער פּריז'ס קערפּער איז, לויט דער דאָזיגער צייכנונג, געלעגען ניט ווייט פון קאָמין און דעם לאַיער'ס קערפּער איז געלעגען נעהענטער צום פענסטער. דער רעוואָלווער איז געלעגען אויפ'ן פלאָר. עטלי־כע אינטשעס ווייט פון דעם לאַיער'ס האַנט. מענועל האָט נעניט באַטראַכט די צייכנונג, אַלע דעטאַלען האָבען געשטימט מיט דער אָפיציעלער באַשרייבונג. ער האָט ניט געהאַט מעהר וואָס צו פרעגען, ער האָט ניט געהאַט וואָס צוצוגעבען.

דאַן האָט ער געפרעגט:

— וואָס געפינט זיך אין די אַנדערע צוויי צימערען אויף דעם זעלבען פלאָר?

— די אַנדערע זענען שלאָס־צימערען.

— האָט מר. קופּער געענטפערט — איהר לאָנט זיי באַטראַכטען, אויב איהר ווילט.

— זענען פאַראַן צימערען אויך אויפ'ן פערטען פלאָר?

— בלויז אַ נערים. אַ דאַן־שטיבעל.

— געפינט זיך דאָס דאָר־שטיבעל איבער דעם דאָזיגען צימער?

— יאָ.

— קען איך דאָרט אַ קוק טאָן?

— פאַרוואָס ניט.

— האָט אימיצער גענעכטיגט אין יענעם צימער אין יענער נאַכט?

— ניין. דאָס צימער שטעהט כמעט אַלע טאָל דייריג.

מענועל האָט מעהר ניט געפרעגט. ער איז אַליין דורכגעגאַנגען די אַנדערע צימע־רען וואָס האָבען זיך געפונען אויף דעם זעלבען פלאָר און איז אויך אַרויסגעגאַנ־גען אַ פלאָר העכער און האָט דאָרט באַ־טראַכט דאָס דאָר־שטיבעל. ער האָט גע־עפענט די פענסטער, אַרויסגעקוקט, און האָט זיך צוריקגעקעהרט צו די מענשען וואָס האָבען געוואַרט אויף איהם.

זיי זענען אַרויסגעגאַנגען די טרעפּ און זענען אַריינגעקומען צוריק אין דער לאָבי, וואו די פעטע מרס. קופּער איז, ווי פריהער, געזעסען אין איהר ווייכער שטול, האָט זיך געפאַבעט מיט'ן פאַרטוך, געוווישט דעם שווייס פון זיך און האָט שווער געאָטעמט.

מענועל האָט באַשטעלט קאַלטען ביער פאַר אַלעמען, וואָס האָבען זיך דאָרט גע־פונען. סטעלאַ האָט געוואָלט באַצאָהלען פאַר'ן ביער, אָבער מענועל האָט ניט גע־וואָלט.

— דאָס איז מיין "טריט" — האָט ער געזאָגט. ער האָט געשיינט צו זיין זעהר צופרידען מיט דער אַרבייט וואָס ער האָט אויפגעטאָן פאַר'ן טאָג.

אויפ'ן וועג צוריק אַהיים, האָט מע־נועל געשפּאַסט און האָט זיך פאַרהאַלטען זעהר גוט, בעת סטעלאַ איז געווען שטיל און אומעטיג.

— איך זעה — האָט זי שטיל געזאָגט — ווי איהר ניט אויזעק אויז פיעל צייט, דאָס איז אודאי זעהר שעהן. אָבער עס איז מיר פאַרדעסטוועגען שווער דאָס האַרץ.

— פאַרוואָס? — האָט מענועל זיך געוואונדערט.

— איך האָב מורא, אַז די מיה איז אומזיסט.

— אומזיסט?

— מיר שיינט, אַז די צייט וואָס איהר האָט היינט דאָ פאַרבראַכט, איז געווען אַרויסגעוואָרפען.

— פאַרוואָס מיינסטו אַזוי?

— איך וויים? — האָט זי געזאָגט — אַזוי שיינט עס מיר.

מענועל האָט זיך הארציג צולאַכט.

— דאָס צייגט בלויז — האָט ער גע־זאָגט — אַז דו וועסט קיינמאָל קיין דע־טעקטיוו ניט קענען זיין . . .

— איך זוך עס גאָר ניט.

— יאָ. איך פאַרשטעה. און דערפאַר, מיין ליעבע, וויל איך דיר זאָגען, אַז דאָס וואָס דיר קען אַמאָל אויסקוקען ווי אומ־זיסט אַרויסגעוואָרפענע אַרבייט, קען אַמאָל האָבען גאַנץ ערנסטע רעזולטאַטען.

— איהר דענקט אַזוי?

— איך בין זיכער אין דעם, כאָטש איך וויל ניט גאַראַנטירען, אַז אַלץ וואָס איך האָב היינט דאָ געטאָן קען האָ־בען אירגענד וועלכען ווערטה פאַר אונזער זאַך.

— און דאָך . . .

— פאַר אַ זייטיגען מענשען — האָט מענועל געזאָגט — קען עס אַמאָל אויס־קוקען קאַמיש דער גאַנצער ענין פון אונ־צערזוכונגען, פון אויספרעגען, פון נאָכ־שפּירען די קלענסטע קליינקייטן. דע־מאָכמאָל אבער ווייסט, אַז אַמאָל קען אַן אומשולדיגער צייכען אויפ'ן העכטעל פון דער טיר, אַ קוים־באַמערקבאַרער קראַץ אויף אויף דער ראָם פון פענסטער, האָ־בען אַ וויכטיגע באַדייטונג.

— יאָ, דאָס קען שוין זיין... — האָט סטעלאַ צוגעגעבען.

(ווייטערעס קומט)

באַרג אַרויף

(פאָרזעצונג פון פיידזש 5)

גרייט צוגעגרייט און האָט פאַר גאָרניט נעראַרפט קומפען — זיינען ביי איהם אָפּגעשטאַרבען אָט די אַלע מאַמעס אַר־גאַנען וואָס די ראַסע האָט זיך ערוואָר־בען אין משך פון פיעלע יאָהרהונדערטער פון האָמאָ פאַר עקזיסטענץ.

וואַקסען אויס ביי אייבי'ן טעכטער וועלכע האָבען ניט געגרישנט די פעהיגקייי־טען און דאָס באַראַטערפעסטקייט פון זייער באָבען און פון זייער פאָטער. אַלעס וואָס זיי ווייסען איז נאָר ווי צו פטר'ן געלט און האַלטען אין איין נאַכמאַכען די נוים.

וואַקסט אויס ביי אייבי'ן, אַ זוהן, — זיין בן יחיד. איז ער טעמפּ און טויג צו גאָרניט. ער ווערט ערצויגען דוקא אין אַ גוויאישער אַריסטאָקראַטישער שולע, אָבער ער לערנט זיך גאָרניט אויס — ווייל ער האָט אַ פאַרשטאַפטען קאָפּ. פאַרוואָלטען זיין פאָטערס געשעפטען קען ער אודאי ניט. אַלעס וואָס ער קען איז טאַנצען און געהן עלעגאַנט געקליידעט. זיין סוף איז — ער נעהט אויזעק אויף דער מלחמה און ווערט געהרג'עט ערגעץ אין פראַנקרייך.

אָבער אפילו ווען ער זאָל געווען בלייבען לעבען, וואָלט אייבי אַלץ געווען נעמוזט פרעגען די טראַגישע פראַגע: למי אני עמל? האָט אַ איד שווער אָפּגעאַר־בעוועט אַ גאַנץ לעבען, אַנגעקליבען אַ גרויסען פאָרמעגען, זיך ערוואָרבען אַ גאָ־נען. נעשאַפען אַ גרויסע משפּחה — און מיט זיין טויט ווערט אַלעס אָפּגעהאַקט און חרוב. סוף איז ניטאָ ווער עס זאָל ווייטער שפּינען דעם פאָדען און פאָרזע־צען זיין אַרבייט — טאָ צוליעב וואָס האָט זיך געטויגט די גאַנצע אַרבייט?

לייענט איהר דורך דעם בוך און איהר דערפיהלט אַז איהר האָט דאָ צו טאָן ניט נאָר מיט דעם חורבן פון דער קליינער משפּחה, פון איביס משפּחה. איהר האָט דאָ פאַר זיך אויך דעם חורבן פון דער גרויסער משפּחה, פון אידישקייט אין אַמעריקע — דערפאַר איז דאָס בוך אַזוי וויכטיג.

זיינען אין דעם בוך באַשריבען נאָך פיעל אידיש־אַמעריקאַנער טיפּען אַ הויץ אייבן. עס זיינען אויך געשילדערט פיעל טיפּישע אידיש־אַמעריקאַנער טראַגע־דיעס. אָבער די אַלע טראַגעדיעס ווערען ווי איינגעשרומפּען אין פאַרגלייך מיט דער צענטראַלער טראַגעדיע: אייבים (אונזער) פריהערינער באַרג אַרויף און אונזער איצטיגער באַרג אַראָפּ.

האָט זיך די פאַרפאַסערין באַמיהט אונז איבערגעבען זאַכען ווי זיי זיינען. דאָס איז איהר אין אַ גאָר גרויסער מאָס געלונגען. איהר בוך הערפט אונז מיט צו פאַרשטעהן דאָס אידישע לעבען אין אַמעריקע און דערפאַר קומט איהר אַ גרויסער יושר־כוח.

פיינטינג פייפער העננינג

מיר מאַכען אייערע אַלטע הייזער אויסקוקען ווי נייע. — רופט אונז בעפאָר איהר פייפערט אָדער פיינט מעלעפאָנירט גלייך טריניטי W 7304.

ניו יאָרק דעקאָרייטאָרס

פאַרלאַנגט

מיר מופען פאַר $1.25 אַ שטונדע מיט צוויי מענשען. טריניטי F 2317.
(6039-8-12-14-16)

פאַרלאַנגט אַ באַי וועלכער האָט אביסעל עקספּיריענס אין אַ פאַר פעקטאָ־רי. פרעגען גינזבערג ברידער, 99 קינג סטריט וועסט.
(488)

פאַרלאַנגט אַ באַי צו לערנען פּרע־סען סוועטערס. פרעגען טעקסטייל ניטינג מילס, 329 ספּעדיינע עוו.
(486)

פאַרלאַנגט אַ מאַן אַלס אַ פאַרטנער מיט אַ קליין ביסעל געלט אין אַ לעדער שאָפּ. זיכער צו מאַכען אַ גוט לעבען. שרייבט "זשורנאַל" באַקס 621.
(485-8-27)

פאַרלאַנגט אַ סמאַרט עקספּיריענסד סליילסלעידי פאַר אַ מיליגערי סטאָר, $8 אַ וואָך. 1197 סט. קלעיר עוו. וועסט.
(6270)

פאַרלאַנגט אַ מיטעל יאָרינע פרוי אינגאַנצען נאָכצוקוקען נאָך אַן אַפּאַרט־מענט מיט אַ קליינער פאַמיליע, מוז קענען גוט מאַכען, בעסטע ווייַרזשעס צום ריכטיגען פּערזאָן. פרעגען 2991 דאָנדעס וועסט.
(6284)

פאַרלאַנגט אַ באַי אַ שניידער צו פיינער קאַסטאָמער מענער אַרבייט, מוז קענען פיינע הענט באַטענהאַלס מאַכען. פרעגען 606 דאָנדעס סטריט וועסט, מר. צוויקעל.
(6283)

פאַרלאַנגט אַ אידישע מיידעל פאַר רום און באַאַרד, $4 אַ וואָך. פרעגען 129 פאַלמערסטאָן עוו.
(6281)

פאַרלאַנגט אַרבייט. איך מאַך שליפ־קאַוועראָס און אַפּאַראַטערענג. זעהר בילִיג ערשטע קלאַס אַרבייט. טריניטי 4109
(6277-8-25-28-31-2)

פאַרלאַנגט אַ יונגעמאַן צו פאַר־קויפען פרוכט און וועדזשעטיבעלס אויף אַ טראַק, מוז האָבען עקספּיריענס און ווילין צו אַרבייטען. קיין אַנדערע זאַכען זיך וועגדען. טעל. מעלראָז 6016.
(6293)

אַ ביזנעס קאַפּעל פאַרלאַנגט צו רעג־טען אַ גרויסע רום מיט ברעקפעסט פאַר געצויגען. טעל. קינגסדייל 2879.
(6285)

האַרדוואַרד פלאַרס געסקרייפּט $3 אַ פלאַר, טעלעפאָנירט טריניטי M 0505. מר. ווייַן.
(6287-8-27)

זוכט אַ פאַרטנער מיט 6 הונדערט דאָלאַר צו אָנפיהרען אַ בוטשער שאָפּ, מוז האָבען, גוטע רעפערענס, נאַראַנטירט צו מאַכען אַ גוטען לעבען. פאַר אינפאָר־מאַציע פרעגען 284 ספּעדיינע עוו.
(6291)

אַ יונגע דייטשע פרוי זוכט צו טאָן אַלערליי הויז אַרבייט ביי דער שטונדע אָדער טאָג. פרעגען עדלייד 7480.
6286

ווילינער לאַנדסלייט ווערען געזוכט. זיך מעלדען אין 96 באָלדווין סטריט 8 אויינער אויוועס.
6274

מיר צאָהלען די העכסטע פּרייזען פאַר הינטלאַך, קינגסדייל 7104.
6273-8-28

עקספּיריענסד דייטשע פרוי זוכט אַלערליי הויז אַרבייט, וואַשען פּרעסען און הויז קלינינג ביי טאָג אָדער שטונדע. טריניטי 6003.
6271-8-26

מיידעל 26 יאָהר אַלט, גוטען אויס־זעהן, פאַרמעגליך קען גלייך אַריינגעהן אין ביזנעס זוכט באַקאַנטשאַפט מיט אַ באַי פון 30 יאָהר אַלט, צוועק הייראַט. קען אויך זיין אַן אַרבייטער אָבער האָבען אַ גוטען כאַראַקטער. זשורנאַל באַקס 622.
6283

חפצים

שפּייז פעקלאַך קיין רוסלאַנד

יעצט זעהר בילִיג

צו באַקענען די רוסישע לאַנדסלייט מיט מיין וואונדערבאַרע דעליווערי פון שפּייז פעקלאַך אין יעדען ווינקעל פון רוסלאַנד בלויז פאַר אַ קורצער צייט:

10 קילאָ, 25 פונט — — — $4.70
5 קילאָ, 12½ פונט — — — $2.60

אויסוואַהל פון מעהל, רייז, מאַנגע גרויפּען, צוקער, קריסקאָ פולע גאַראַנטי — קבלות פון יעדען פעקעל — איהר קענט באַצאָלען די דיוטי דאָ הי.

חפצים שיפּס קאַנטאָר
DOMINION TICKET OFFICE
143 קווין סטריט וועסט
עדעלייד 5971
שיפּסקאַרטען — געלט שיקען — סיטיזען פּייפּערס — מאַרטגייִדזשעס אינשורענס.

צו פאַרקויפען

מוז פאַרקויפט ווערען, קאַנפעקשאָ־נערי, איין קרים און טאַבעקאָ ביזנעס, בעסטער סעקשאָן אין בלור וועסט, אַ גוטע געלעגענהייט. אורזאַכע קען ניט אַטענדען 2 סטאָר. 126 דענינסאָן עוו.
(6209-8-25)

צו פאַרקויפען בילִיג אַ שניידער עלעקטריק מאַשין. פרעגען 87 דיאַרסי סט.
(6280-8-26)

צו פאַרקויפען ליידיס סינגער נייה מאַשין, גוטער קאַנדישאָן, — טעלעפאָן לאַמבאַרד 2854.
(6289)

פאַרלאָרען אַ ריסט וואַטש אין קיו ביטש, דער נאָמען איז אויפ'ן וואַטש. אַ גוטע בעלוינונג צום דעם געפינער. 369 קווין סטריט וועסט, ווייווערלי 0142.
6272-8-26

גוטע נייעס צו אַ גוט יאָהר

אַ גוטער סעלעקשאָן פון שעהנע נייע וואַרעס פון אַלע פאַרטען ענגלישע קוואַליטיס, לייטעסט דעזיינס. אָרדערט אייערע סוטס און קאָוטס ביי צוויקעל, 606 דאָנדעס וועסט. צופרידענהייט גאַ־ראַנטירט.
(5953-9-9)

MODERN Photo STUDIO

מ. שליאַכטער
פאָטאָגראַפער
452 קווין סטריט, וועסט
טריניטי 6569

די גרעסטע איינציגע אידישע ערשט־קלאַסיגע פאָטאָגראַפיע פאַר די לעצטע 15 יאָהר, וועלכע ווערט פּאַטראָניזירט פון אַלע קלאַסען אידען, ווייל אונזער אַרבייט איז נאַראַנטירט.

אָרדערט אייערע לשנה טובה'ס אין צייט. צו יעדען אָרדער אַ בילד געמאַכט פריי.

ספּעציעל געמאַכט חתן־כלה בילדער און גרופּעס נאָך דער לעצטער מאָדע.

אויך האָבען מיר זוילס פאַר כלות צוגעפּאַסט צו יעדער איינער.

גאָלדענבערג'ס כשר רעסטאָראַנט
באַזונדערע פּלעצער פאַר
- מילכיגס און פלייש יגס -
די אמת'ע כ ש ר ה סיסטעם
עקזיסטירט זינט 1908.
275 - 273 ספּעדיינע עוועניו. טעלעפאָן טריניטי 0444.

BLOOR MOTORS
בלור מאָטאָרס
האָבען איבערגענומען זייער גוט באַקאַנטען
גאַראַדזש צו 464 באַטהורסט סטריט
אָפען טאָג און נאַכט. אַלע אַרבייטען גאַראַנטירט.
מעסיגע פּרייזען. טעלעפאָן טריניטי 9066.
אייגענטימער: סאָול פאַרב.

BELL GARAGE
אידישער אויטאָמאָביל מעכאַניק
ריפּעיר צו אַלע מעיקס פון קאַרס
15 יאָהר עקספּיריענסד
וואַלווס און קאַרבאַן — 4 צילינדער קאַרס — $2.00 און העכער.
6 צילינדער קאַרס — $3.00 און העכער.
סטאַפּ איל פּאַמפּינג — 4 צילינדער קאַרס — $14.00
6 צילינדער קאַרס — $14.00
4 וויהל בריקס רעלינד $5.00 און העכער.
אַלע אַרבייט גאַראַנטירט.
מאָרים קעי, 849 דאָנדעס סטריט, וועסט
טעלעפאָן טריניטי 1—8400.

באַקאַנטמאַכונג!
עלענטאָפ'ס גרעפּטאָן זומער רעזאָרט
וועט זיין אָפען ביז דעם 15־טען סעפּטעמבער
פּרייז רעדוצירט ביז 14 דאָלאַר אַ וואָך
אַלזאָ, זאָר עס וויל האָבען אַ גוטען רעסט און געניסען פון דער שעהנער נאַטור, זאָל גלייך טעלעפאָנירען אָדער שרייבען: —
ALLENTOFF, GRAFTON, ONT.
TELEPHONE: LINE 1, RING 2-3

LAKESIDE HOUSE
JACKSON'S POINT
P. O. ONT.

מר. און מרס. אַלספּעקטאָר, פּראָפּרייטערס.
דיזער האָטעל איז באַוואוסט צו טויזענ־טער אידען אַלס איינער פון די שעהנסטע און בעסטע האָטעלס אין קאַנאַדע. אויף דעם בראַנג פון לייק סימקאָ. נאָר די בעסטע שפּייזען ווערען דאָ סערוווירט. פיינע געזעל־שאַפט, נייע אַטראַקשאָנס דאָס יאָהר — וואַסער ספּאָרטס און גאָלף.
ספּעציעלע פּרייזען פאַר פאַמיליעס
רופט אָפּ אין שטאָדט: מרס. זאַלצמאַן, 608 דאָנדעס סטריט וועסט. טריניטי 8946.
אַדער שרייבט: —
LAKESIDE HOUSE Jackson's Point P.O. Ont.
Telephone MR. ALSPECTOR, "Sutton"

סאַלפּעער
ספּרינגס האָטעל
אין פּרעסטאָן

שעהנע רומס
גוטע בעדער
געזונטער קלימאַט
פריי טראַנספּאָרטיישאָן צוויי מאָל אַ וואָך.
פרישסטע בעסטע מאַכלים סטריקטלי כשר
סאַלפּעער בעסטע זענען רעקאָמענדירט פאַר די פאָלגענדע קראַנקהייטען: רומאַטיזם, לאַמבעגאָ, נייוראַיטיס, סייעטיקאַ, אין אַלע פאָרמען פון אַרטריטיס, גאָוט, פעטקייט, נערוועזער צושטאַנד, שלאַפלאָזיגקייט, אַ. ז. וו. בעסטע באַקוועמליכקייטען און צופרידענהייט גאַראַנטירט. פאַר אַלע אינפאָרמאַציע און רעזערוויישאָנס קאָן מען זיך גלייך ווענדען צו 43 סיסטל סט.
טעלעפאָן טריניטי 8694.
SULPHUR SPRINGS HOTEL
PRESTON, ONTARIO

לעזט דעם „אידישען זשורנאַל".

אונטערזוכט אייערע אויגען, און קריגט די ריכטיגע גלעזער. דער איינ־ציגער ספּעציאַליסט, וועלכער איז אויטאָריזירט פון גאָווערנמענט אַלס האָבען זיך פאַראייגיגט צו מאַכען אַ
אָפּטאָמעטריסט
און אָפּטישען
דר. הענרי הערריס
279 קאַלעדוניע סט.
(לעבען ספּעדיינע)
אָפען ביז 9 אוהר אין אויוענס.
Dr. Henry Harris
EYESIGHT SPECIALIST
Phone Trinity 6604
279 College St. near Spadina
Open until 9 p. m.

HENRY S. ROSENBERG
באַריסטער א. אַז. וו.
געלט צו לייען
עדעלייד 1386.
702 פעדעראַל בילדינג

איך האָב געלט צו לייען אויף
מאָרטגעדזשעס
ערשטע, צווייטע און דריטע
CHAS. COBLENS
423 יוקליד עוו.
טעלעפאָן טריניטי 3079 W
איך קויף אויך צווייטע מאָרטגעדזשעס

אָכטונג
דער נייער אַדרעס פון:
הרב ישראל הלוי
הורוויץ
דער רב פון לידער שוהל איז:
299 אָנטאַריאָ עוועניו
אַרום קאַלעדוניע סטריט.
טעלעפאָן טריניטי J 5732.

געלט
געשיקט אין אַלע טיילען פון
דער וועלט דורך
אַנשעל וויים
שנעל, ביליג, זיכער
שיפּסקאַרטען פאַרקויפט אויף אַלע לינעס. פּרייזען פון שיפּסקאַרטען יעצט פיעל רעדוצירט. שפּייז פעקלאַך געשיקט קיין רוסלאַנד.
A. WISE
148 DUNDAS ST. WEST
ADELAIDE 238-6973 5

ווייכטיגע באַקאַנטמאַכונג
א. וו. טאַלצעס און זוהן
איז יעצט אין טאָראָנטאָ אין די אינטע־רעסען פון "מאָרגען זשורנאַל", "טאָגע־בלאַט", "אַמעריקאַנער".
מיין וואוינג איז אונז ניט אָפּצו־האַלטען מיט די צאָהלונגען פאַר די אויס־בען דערמאָנטע ציטונגען.
מיר נעהמען אויך אַן נייע סובסקרייבער.
מיר דאַנקען אונזערע סובסקרייבער אין פאַראויס מיט'ן וואונש פון כל טוב.
א. וו. טאַלצעס
מיין וואוינונג איז אין 181 בעווערלי סטריט, טעלעפאָן טריניטי W 8926.

$25
איבערמאַכען און פאַרריכטען אייער
פאָר קאָוט צו יעדען סטייל
דירעקט פעקטאָרי צום קאָסטימער פּרייזען
PHILLIPS-DONN FURS
699 בעי סט. טעלעפאָן וויווערלי 6678

טרינקט **אראנדזש קראש**
נייעם
Orange-CRUSH

דאס נוצען פרישען זאפט און זאפט צעלען
גיט אראנזש קראש זיין אונפאר־
גלייכליכען פרישען טעם — אין פארהוט
די ווערטפולע ווייטאמינען וועלכע ווערען
צישמערט פון קאכען.

נייעס פון איבער גאנץ קאנאדע

פיר פערזאן טויט איבער צוואנציג פארוואונדעט אויפן וועג צו א וואל־מיטינג

דראמאנדוויל, קוויבעק, אויגוסט, 24.

פיער פערזאן זיינען טויט און איבער צוואנציג פארוואונדעט אין א צוואמענ־שטוים צווישען א מאטאר־טראק און אן אויטאמאביל אויפ'ן שאסיי לעבען ריווער נואר די נאכט.

דער טראק מיט אן ערך פערציג פער־זאן איז געפאהרן קיין סט. עוישען צו א פאליטישען מאס מיטינג, אויף וועלכען עס האבען געזאלט אויפטרעטען דער קאנסערוואטיווער און ליבעראלער קאנדי־דאטען אין די יעצטיגע וואהלען.

אין אויטאמאביל האט זיך געפונען דזשארדזש בעסעט פון מאנטרעאל, זיין פרוי און צוויי קינדער.

די פיער דער'הרג'עטע, דזשאזעף שטארבענעם ברודער.

גארדאן האט נישט געארבייט פאר די לעצטע 6 יאהר, זינט מען האט איהם אפגעזאגט פון דער פעקינג קאמפאני, וואו ער האט פריהער געארבייט. ער האט דאן געהאט אין באנק אפגעשפארטע פינף הונדערט דאלאר, ביז לעצטען יוני פלעגט ער געבען זיין ברודער צישטייער אויף אויסהאלטען די הויז. די לעצטע פאר מאנאטען האט ער אויפגעהערט צו גע־בען און זיין ברודער האט איהם געזאגט ער זאל זיך אליין אויסהאלטען. אין באנק האט ער נאך געהאט א דריי טויזענט דאלאר און ארום 600 דאלאר האט ער געהאט ביי זיך אין מזומן.

ער פלעגט זיצען די גאנצע צייט אין הויז, בלויז זעלטען ארויסגעהן און זיצען א שעה צייט אויפ'ן שוועל פון הויז.

די לעצטע פאר וואכען האט ער פארלאזען זיינע האר, ווייל זיין באדער איז געשטארבען און געהן צו אן אנדער רען האט ער נישט געוואלט. ער פלעגט פלעגט זיין ברודער ביי איהם ארויסקרי־גען א ווארט.

לעצטע וואך איז הענרי דין אוועקגע־פאהרען אויף א קורצע צייט. ווען די שכנים האבען גארדאנען נישט געזעהן פאר א פאר טעג, זענען זיי ארין אין הויז און איהם געטראפען אין בעט אן אפגעשוואכטען. מיט גוואלד האט מען איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

כאטש די דאקטוירים געפינען, אז ער איז געשטארבען א נאטירליכען טויט, האבען זיי דאך באשלאסען איהם פאל־מעסען, כדי צו באשטימען געניי, פון וואס ער איז געשטארבען.

נאך א פייער ווען קיינער איז נישטא אין הויז

דער פייער מארשאל'ס דעפארט־מענט און די פאליציי האבען אנגעהויבען א שטרענגע איינספארשונג וועגען דעם פייער וואס האט אויסגעבראכען אויף 293 ווקליד עוועניו, אין דער וואיטינג פון מ. מיטשעל, ווען קיינער פון דער פאמיליע איז נישט געווען אין שטאדט.

דער שטארקער ריח פון געזאלץ, וואס האט זיך געשפירט אין הויז, ווען די פייערלעשער זענען אנגעקומען, האט ארויסגערופען א שטארקען חשד, אז די הויז איז אונטערגעצונדען געווארען.

דער היזק באטרעפט ארום 500 דא־לאר.

באגעהט זעלבסטמארד פאר שוועסטער אין די אויגען

מיט העטי שעפערד, פון באטהיורסט סטריט, האט ביי איהר שוועסטער אין הויז, אין איהר שוועסטער'ס אנוועזענ־הייט אויפגעוויקעלט א פעקעלע, וואס זי האט איינגעקויפט און ארויסגענומען א קליין פלעשעלע קארבאל־עסיד און עס אויסגעטרונקען. אין עטליכע שטונדען שפעטער איז זי געשטארבען אין וועס־טערן האספיטאל.

איהר שוועסטער דערצעהלט, אז פאר דעם האט זי זיך צוקריגט מיט אימי־צען ביי א ביער פארטי, און זי איז אוועק־גענאנגען און שפעטער זיך אומגעקערט מיט'ן סם, וואס זי האט אויסגעטרונקען.

א מאסמיטינג צום אנדענקען פון די געפאלענע קדושים אין ארץ ישראל

זונטאג דעם 30־טען אויגוסט, 8 א זייגער אין אוועגנ־וועט פארקומען אין ציון האל א מאסמיטינג צום אנדענקען פון די קדושים והרוגים, וועלכע זענען מיט צוויי יאהר צוריק געפאלען על קדוש האומה והארץ.

דער מיטינג ווערט גערופען פון דער ציוניסטישער רעוויזיאניסטישער ארגאנ־זאציע אין טאראנטא.

פראמינענטע רעדנער וועלען אדרעס־ירען די פארזאמעלטע.

אלארד, 20 יאהר אלט, מארים דושאפרי, 18 יאהר אלט, טשארלס ע. דענים, 62 יאהר אלט, און פאול גאן, 23 יאהר אלט, זיינען געווען פון די פאסאזשירען אויפ'ן טראק, אלע פון דראמאנדוויל.

אויסער זיי האבען ארום א צעהנ־ליג פערזאנען פון די טראק פאסאזשירען אויך באקומען ערנסטע וואונדען.

די איבעריגע זיינען אפגעקומען מיט לייכטע וואונדען.

געפעהרליך פארוואונדעט איז אויך בעסעט'ס 6 יאהריגער זוהן.

טויט אין קרינגעריי איבער וואלן פאליטיק

סארעל, קוויבעק, אויגוסט, 21.

דזשאזעף מילעט, 39 יאהר אלט, איז הא חיינט געשטארבען, א קרבן פון די וואהלען פאליטיק אין דער פראווינץ.

לויט אינפארמאציע פון דער פראי־וינציעלער פאליציי, האט מילעט געקראי־גען א קלאפ אין א דיסקוסיע וועגען די וואהלען, די דיסקוסיע איז פארגעקומען צווישען מילעט און נאך א דריי פערזאן אין א האטעל צימער אויפ'ן צווייטען שטאק. מילעט, וואס איז געשטאנען ביי אן אפענעם פענסטער, איז פון קלאפ ארויסגעפלויגען דורכ'ן פענסטער און אראפגעפאלען מיט'ן קאפ אויף אן אונ־טערשטען באלקאן. זיין קאפ איז צו־שפאלטען געווארען.

זעלבסטמערדער רייסט אויף פאטראן אין אויער

וואנקאווער, ב. ק. אויגוסט, 24.

פאר פאליציי איז געווען א רעטער נישט דער אופן, ווי אזוי א. ב. קארי, פון סעמאן ארם, ב. ק. איז באנאנגען זעלבסט־מארד. ביז א דאקטאר'ס עקזאמענירען העם הערפער האט דערקלערט, אז דער זעלבסטמערדער האט ארויסגעזעצט אן פאטראן אין אויער און דורך אן עלעק־טרישען דראט האט ער עס אויפגערייסן.

טיילען פון דעם פאטראן זיינען איהם ארויס אין מיח, וואס האט פאר־אורזאכט מאסענטארען טויט.

טיילען פון דער עלעקטרישער פיזזע און פאטראן האט מען געפונען איינגע־נראבען אין סטעלע פון דעם צימער, וואו ער איז באנאנגען זעלבטמארד.

קינד שטארבט נאך אויפעסען סם פאר מיין.

טשארלס אונדיקא, אלט צוויי און א האלב יאהר איז דא געשטארבען עטליכע שטונדען נאכדעם, ווי מען האט איהם געבראכט אין האספיטאל. האבענדיג אויפגעגעסען א פארציע סם פאר מיין, וואס ער האט געפונען אין א דערבייאר־גען ליידיגען לאט.

נייעס ביי אונז אין שטאדט

פאלט פון דאך

אברהם פליהעם, פיר 32 סאליוואן סטריט, איז אראפגעפאלען פון דאך פון זיין הויז, וועלכען ער האט געהאלטען אין פארריכטען. מיט א צוברעכענער חיפט איז ער אפגעפיהרט געווארען אין דזשענעראל האספיטאל.

נעהמט סם דורך א טעות און שטארבט אין האספיטאל

אנשטאט א מעדיצין, האט לואיזא ראעס, 28 יאהר אלט, פון 52 ספארקהאל עוועניו איינגענומען עטליכע פילען סם. זי איז אפגעפיהרט געווארען אין סט. מייקעלס האספיטאל, וואו זי איז גע־שטארבען אין עטליכע שטונדען ארום.

פאלט פון מאטארסייקעל צו־ליעב געפלאצטער טייר

א געפלאצטע טייער האט אראפגע־ווארפען מארגי טוירנביל, 22 יאהר אלט, פון 198 וועסטמינסטער עוועניו, פון זיין מאטארסייקעל, ווען ער איז געפאהרען אין היי פארק.

אין סט. דזשאזעפס האספיטאל, וואו היי מען האט איהם אפגעפיהרט, האט מען אויסגעפונען, אז ער האט צובראכען דעם שארבען. די רעכטע פוס און עטליכע ריפען.

ארעסטירט פאר גנב'ענען טוירס

דזשאזעף דינעהי איז ארעסטיר גע־ווארען פאר גנב'ענען דריי אויטאמאביל טוירס פון א קאמפאני אויף דזשארוויס און דיוק סטריטס.

דינעהי האט נישט געהאט קיין ארי־בוזט און קיין הויס.

אינגעל צושניידט פוס אן שטיין

סידני נודמאן, 11 יאהר אלט, פון 267 פאלמערסטאן עוועניו איז באהאנ־דעלט געווארען אין סט. דזשאזעפס האס־פיטאל, ווען ער האט זיך שפילענדיג אין סאניסייד געפאלען און צושניטען זיין פוס אן א שטיין.

פארדענט יענעמס הויז, ווערט ארעסטירט פאר יענעמס געלט

סעם כאמעטא, פון דאפרין סטריט, האט פארדענט א באקאנטען זיינעם פלאריא קאנטינא, פון 61 מעקפערלין עוועניו, א הויז אויף 4 ביווער פאר 300 דאלאר א יאהר, נעמאכט א קאנטראקט, אונטערגעשריבען. אין האס גענומען ביי קאנטינא'ן 40 דאלאר פאר דעם ערשטען מאנאט רענט.

ביידע צדדים זענען ביז דאן געווען צופרידען.

שיכור'ער ארעסטירט פאר ברעכען כלים

דזשארדזש קוק, 36 יאהר אלט, איז געקומען אהיים אין זיין צימער אויף ספעדיינע עוועניו, א שיכור'ער און האט גענומען ברעכען כלים. די צובראכענע כלים זענען געווען אבער נישט זיינע, זיי האבען באלאנגט צו דער בעל־הבית'ס פון הויז, וועלכע האט איהם אנגעקלאגט פאר'ן שאדען, און ער איז ארעסטירט גע־ווארען.

געפונען אינגעל'ס קליידער און בייסיקעל ביים וואסער

זונטאג פארטאג האט סידני קומבער, א פופצעהן יאריגער אינגעל פון 78 דאזר היט עוועניו, פארלאזען די סטאר, וואו ער האט אפגעארבייט שבת'דיגען טאג און נאכט, מיט א 14 דאלאר אין קעשענע.

ווען ער איז אהיים נישט געקומען, האבען די עלטערען געלאזט וויסען דער פאליציי.

שפעטער האט די פאליציי געפונען אויפ'ן ברעג לייק לעבען קיפענדיגע עוי, קליידער און א בייסיקעל, וואס זענען דערקאנט געווארען אלס דעם אינגעל'ס.

א גאנצען טאג זונטאג און טייזוויי אויך מאנטאג, האבען לייק־סייווערס גע־נישטערט אין די לייק וואסערען צו געפי־נען דעם קערפער פון דעם אינגעל, אבער זיי האבען עס נישט געפונען.

דאס געלט האט מען אין די קליידער קעשענעס נישט געפונען, דאס גלייכען פעהלען אויך זיינע שיך און זאקען.

ארבייט נישט, רעדט נישט, עסט נישט, שטארבט אין האספיטאל

פון מיטוואך אז, זינט מען האט איהם אריינגענומען אין האספיטאל, האט נאר־דאן דין, 40 יאהר אלט, נישט געוואלט רעדען און זיך אפגעזאגט פון עסען, ביז ער איז נעכטען געשטארבען.

גארדאן דין האט געוואוינט מיט זיין ברודער הענרי דין, וועלכער דערצעהלט זיך אן א סך מארגע זאכען פון זיין פאר־שטארבענעם ברודער.

א דערקלערונג

פון דער אסטראווצער שול צו אלע אידען פון טאראנטא

ווי מיר האבען שוין אנאנסירט, האבען מיר אראנזשירט אויף די קומענ־דע ימים נוראים חזן יעקב ראפאפארט פון נוריארק.

דער חזן האט אבער דעם אפמאך נים געהאלטען. גליקליכערוויזע האבען מיר זיך דערוואוסט אין צייט וועגען דער אומפאראנטוואורטליכקייט פון דעם חזן, און עס איז געלונגען אויפצונעהמען דעם בארימטען עמוד קינסטלער חזן

חזן ר' אברהם'עלע סינגער

וועלכער איז גוט באקאנט צו די אידען פון טאראנטא.

עס איז איבעריג אויסצורעכענען די שבחים פון חזן סינגער, ווייל ער איז נים פרעמד צו טאראנטער אידען.

די אסטראווצער שוהל איז העכסט צופרידען מיט דער געשעהעניש, וואס זי איז ניצול געווארען, אז אן אומפאראנטוואורטלכער פארשוין זאל זיין איהר שליח צבור.

די אסטראווצער שוהל איז אויך העכסט צופרידען וואס איהר איז גע־לונגען צוצונעהמען דעם בארימטען חזן אברהם'עלע סינגער צו דאוונען די ימים נוראים הב"ע.

די אסטראווצער שוהל איז א גאנץ יאהר אפען פאר אלע אידען צו דאוונען. איהר האט יעצט א געלעגענהייט צו הערען איינעם פון די פאר־פולערסטע חזנים אין אמעריקע און גלייכצייטיג פאטראניזיען די שוהל, וועלכע איז אפען פאר אויך צו יעדער צייט.

בילעטען זענען צו גאר מעסיגע פרייזען.

קומט דאוונען מיט אונז און בעט זיך אויס א כתיבה וחתימה טובה.

טרינקט נייעם **אראנדזש קראש**

Orange-CRUSH

דאס נוצען פרישען זאפט און זאפט צעלען גיט אראנזש קראש זיין אונפאר־גלייכליכען פרישען טעם — אין פארהוט די ווערטפולע ווייטאמינען וועלכע ווערען צישמערט פון קאכען.

נזירה געגען „ביוטי־טריטמענטס" פאר קי און אקסען

לאנדאן, אנט. אויגוסט 24.

א נזירה געגען פארשעהנערען קיה אדער אקסען, וואס ווערען געשיקט צו דער וועסטערען פעיר, איז ארויסגעגעבען געווארען. א ספעציעלער וועטערינארער עקספערט איז אנגעשטעלט געווארען, וועלכער זאל אויסשליסען פון יאריד, די פיה, וואס פארמער אדער פיה־הענדלער וועלען אויסשטעלען, אויב זייעלע בעלי בתים האבען „צוגעפיקסט" זייערע פנימער.

פארמער מוז צוצאלען צו פארקויפטע גרינס

פארט קרעדיט, אויגוסט, 24.

א היגער פארמער האט פארקויפט 72 עלף קוואדרטיגע קוישלאך פארשיידע־דענע גרינס אין טאראנטא. ער האט באר־צאהלט $5.76 פאר די קוישלאך, און דארף נאך יעצט צוצאהלען $3.56 דעם אגענט אין טאראנטא און $3.60 פאר פראכט, אויב ער וויל די קוישלאך צו ריק.

לויט א פעדרונג פון זיין טאראנטער אגענט, האט ער די גרינס נים געקענט פארקויפען און האט זיי ארויסגעווארפען. דאס איז דעם פארמערס ריווח פון איין טראנספארט גרינס. פון 1500 קויש־לאך פרוכט און גרינס, וואס ער האט ביי יעצט שוין פארקויפט אין טאראנטא האט ער אריינגעקראגען רילעף פון פאר־גע הונדערט (100) דאלאר.

דריי דייטשע ערא־פלאנען אפגעפלוגען נאך בראזיל

בערלין, אויג. 23.

דריי דייטשע פליהער האבען געכטען אנגעהויבען א טראנס־אטלאנטישע לופט־רייזע פון בערלין נאך בראזיל. די פלי־הער זענען ווילי באדר, פריטשטען יאנ־האנסען און אומבאקאנטער פאסא־ז'ישר. דער עראפלאן איז אפגעפלוגען אינגאנצען אונבאמערקט 7.03 שבת פריה.

דער וועג פון דער פליהרייזע וועט זיין דורך פראנקרייך, שפאניע און פאר־טוגאל.

ארעסטירט אויף קלאגען פון שכנים

ווילאם נייט, 39 יאהר אלט, איז ארעסטירט געווארען אין זיין וואוינונג אויף 96 נעלי עוועניו, אויף אן ערנסטער קלאגע, וואס אי זארייגגעבראכט געוואר־רען געגען איהם פון זיינע שכנים.

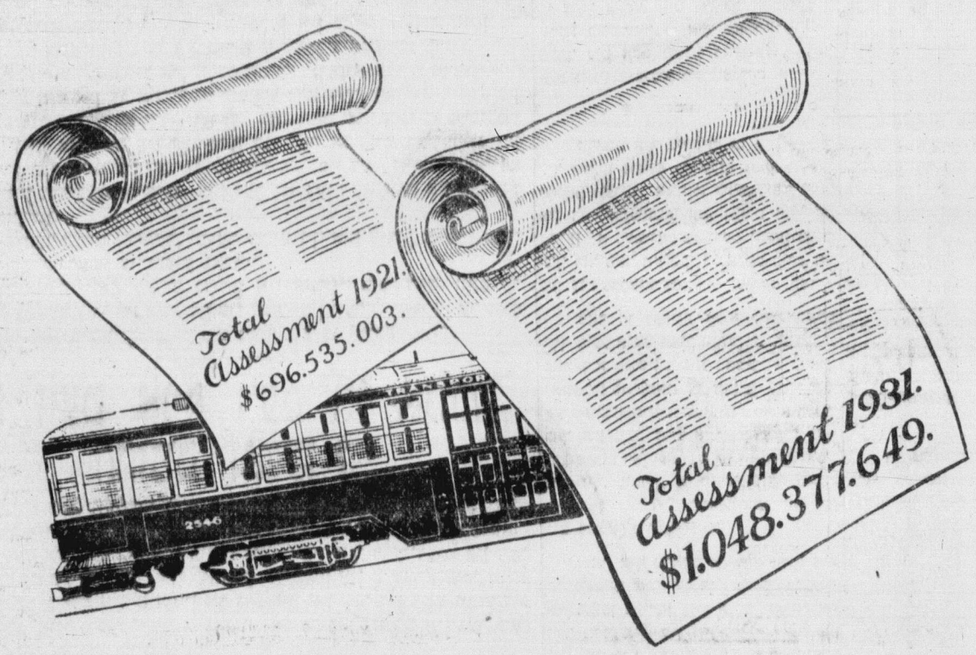

... שאפענדיג . שטאדט . פארמענען ..

דאס פאראייניגען, איינשטעלען און פארבייטערען טאראנטא'ס עפענטליכען טראנספארט סיסטעם האט זיך אנגעפאנגען דעם 1־טען סעפטעמבער, 1921.

דער גרעסטער פעריאד פון פארגרעסערטען פארמענען און פאר־געשריטענעם אנטוויקלונג וואס טאראנטא האט דורכגעמאכט האט זיך אנגעהויבען דעם 1־טען סעפטעמבער, 1931.

עס איז מער, ווי א בייזער צופאל אין די געשעהנישען. עס זע־נען דא פעסטע ראיות אויף אורזאכען און פאקטען.

דעם טאג, ווען די איין פעיר עפענטליכע טראנספארטיישאן סיס־טעם — פריער באגרענעצט צו באדיגען א שטח פון בלויז 17 קווא־דראט מייל — האט זיך אויסגעשפרייט צו באדיגען די גאנצע 34 קוואדראט מייל פון דעם שטאדטישען שטח, האט זיך פארשפרייט א כוואליע פון אנטוויקלונג צו די שטארטיגע גרעניצען אין אלע זייטען, גוואלדיגע געגענטען פון שטאדט, וואס זענען געלעגען לויז און אונפראדוקטיוו פאר פיעלע יארען זענען געווארען רייכע פעלדער פאר שטאדטישער אנטוויקלונג.

היינט — נאך צעהן יאהר — זענען די טעריטאריעס די בלי־ענדע וואוינונגס, האנדעלס און אינדוסטריעלע געגענטען פון קינג־סטאן ראוד, דושעראדד איסט, דענפארט, גארט טאראנטא, סט. קלעיר וועסט, דאנדעס וועסט און בלור וועסט.

מיליאנען, מיליאנען דאלארען זענען צוגעגעבען געווארען אויף טאראנטא'ס שטייערען ליסטען.

ביים אנקומען פון צעהן יאריגען יובילעאום פון טאראנטא'ס עפענטליכען טראנספארט אונטערנעמונג — דעם 1־טען סעפטעמבער — געדענקט טאראנטא די שאפענדע ווירקונג פון א מארערער עפענט־ליכער טראנספארטאציע סיסטעם אין שאפען דעם פארמענען אויף וועלכען א גרויסע שטאדט ווערט געבויט.

TORONTO TRANSPORTATION COMMISSION

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
THE HEBREW JOURNAL
Published by
JOURNAL PUBLICATIONS OF TORONTO, LIMITED
542 DUNDAS ST. WEST - Telephones: TRINITY 6830-6831
NATHAN FRIEDLAND, President.
Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario.
Subscription Rates: $6 PER YEAR $3.50 SIX MONTHS
Single Copy—3 cents.
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O., Toronto, January 22nd, 1913.

פאליטישער זעלבסטמארד

פרעמיער ראמזי מעקדאנאלד, דער ארבייטער פרעמיער פון ענגלאנד האט דערפירט די לייבאר פארטיי צו פאליטישען זעלבסטמארד אין דעם מאמענט ווען ער האט צוגעשטימט צו פארמירען א קאאליציאנס רעגיערונג אויפ'ן פלאץ פון דער ביז־יעצטיגער ארבייטער רעגיערונג מיט דער חילף פון דער קליינער ליבעראלער גרופע.

עס איז מעגליך, אז ראמזי מעקדאנאלד, דער ארבייטער פירער און דער מענש, וועט פארבלייבען אונשטערבליך אין דער געשיכטע פון זיין לאנד אלס העלד, אלס רעטער פון ענגלאנד אין דער צייט ווען דאס לאנד האט איבערגעלעבט דעם שרעקליכסטען עקאנאמישען קריזיס אין דער גר שיכטע.

מעקדאנאלד, דער מענש, וועט מעגליך פארשריבען ווערען אין ענג־לאנד'ס געשיכטע אלס גרויסער פאטריאט, וועלכער האט מקריב געווען זיינע און זיין פארטיי'ס אינטערעסען פאר די אינטערעסען פון זיין לאנד.

אין דער וועלט פון פאליטיק וועט אבער ראמזי מעקדאנאלד פארשריי־בען ווערען אלס דער, וועלכער האט דערפירט זיין פארטיי צו פאליטישען זעלבסטמארד.

ראמזי מעקדאנאלד האט יעצט געהאט א געלעגענהייט צו פירען זיין פארטיי אין ענגעראלע וואלען מיט א גרויסער אישו. די אישו איז געווען, צי זאל דער רעגיערונג דערלויבט ווערען ארגאנערצישניידיגע פון די אזוי אויך מאגערע בעזעפיטען, וועלכע די ארבייטסלאזע באקומען.

פאר דער פריוויליגיע צו שטעהן ביים רודער פון דער רעגיערונג, האט פרעמיער מעקדאנאלד א סך נאכגעגעבען די קאפיטאליסטישע פאר־עיינען. ער האט אויפגעגעבען זיין לאנד'ס שטייער רעפארמע, ער האט אויפגעגעבען א גרויסען טייל פון נאציאנאליזאציע פראגראם פון דער אר־בייטער פארטיי. מען האט אויך אויפגעגעבען פון דער אר־האט געלוסט דורכצופירען אנדערע רעפארמען לטובת די ארבייטער.

דאס מאל איז אבער געווען אן אטאקע אויפ'ן גאנצען פראנט פון דער ארבייטער באוועגונג. עס האט זיך געהאנדעלט די פראגע צי איז דער ארבייטסלאזער בארעכטיגט צו בענעפיטען פון דער רעגיערונגס קאסע, ווייל ער איז ארבייטסלאז.

אין א בודזשעט פון איבער פיער טויזענט מיליאן דאלאר, וועלכען ענגלאנד האט, האט מען קיים געפונען די ארבייטסלאזע שטיצע, פון וועל־כער ארויסצורייסען דעם דעפיציט פון די איבער 600 מיליאן דאלאר, וועלכע די רעגיערונג האט.

ענגלאנד צאהלט אין פראצענטען אויף אזר נאציאנאלען חוב 1514 מיליאן דאלאר א יאר. כמעט א דרייטעל פון איר בודזשעט. זי גיט אויס 258 מיליאן דאלאר אויף איר נייוויז און איבער 199 מיליאן דאלאר אויף איר ארמיי. דארף מען זוכען אויסצורייסען ביים ארבייטסלאזען צו פארפילען דעם דעפיציט?

מעקדאנאלד האט אבער פון קיין זאך ניט געוואלט הערען. ער האט געשטעלט די אינטערעסען פון זיין לאנד איבער די אינטערעסען פון זיין פארטיי. ער האט זיך אפילו ניט אפגעשטעלט דערפאר וואס די שטארק סטע זיילען פון זיין קאבינעט האבען אים פארלאזען. דאס לאנד דארף גע־ראטעוועט ווערען פון קריזיס, איז געווארען זיין שלאג־וואָרט, און ער האט דאריבער צוגעשטימט צו פארמירען א קאאליציאנס רעגיערונג.

די ארבייטער פארטיי איז געשפאלטען. מעקדאנאלד'ס נאכפאלגער שטעהען מיט אים אין די איבערגיג שטעהן פון דער פארטיי. וואס פון דער קאאליציאנס רעגיערונג וועט ווערען. דאס האט שוין אונז די געשיכטע באוויזען. דאס וואס עס איז געווארען פון דער אסקוויט רעגיערונג אין ענגלאנד אין דער צייט פון דער וועלט־מלחמה. פון דער לאיד דזשארדזש קאאליציע אין דער זעלבער צייט. פון דער באַרדען רעגיערונג אין קאנאדע און נאך אזעלכע.

די געפאר געהט אריבער. יעדער קערט זיך אום צוריק צו זיין פאר־טיי און ליידען לוידט די צורעסענע פארטיי.

מעקדאנאלד האט מקריב געווען זיין פארטיי פאר דאס, וואס ער דענקט, אז עס זענען די אינטערעסען פון לאנד. און ווער ווייסט, צי ער האט זיין אייגענע פאליטישע קאריערע ניט געבראכט צו זעלבסטמארד.

וואס וועט אויף דעם די אגודת החזנים זאגען?

א סקאנדאל, וועלכער טראגט מעהר ווי א לאקאלען כארא־קטער, האט אויפגערודערט א גרויסען טייל פון די שוהל אידען אין טאראנטא.

ווי עס איז שוין באקאנט פון די נייעס, איז דער פרעזידענט פון דער אגודת החזנים פון אמעריקע אין קאנאדע, געקומען אין א טאראנטער שוהל אויף פראבע. ביידע צדדים זענען זיך געפעלען אין דער חזן האט געמעדיג־ט־געלט אונטערגעשריבען א פאפיר, אז ער פארבלייבט אין דער טא־ראנטער שוהל דאזענען יומים נוראים.

דער חזן האט זיך רעקלאמירט ווייט און ברייט אין דער לאקאלער און אויך אין א ניו־יארקער צייטונג, אז ער בלייבט א טאראנטער אויף יומים נוראים.

פלוצלונג קומט אן די בשורה (חלילה ניט פונ'ם חזן), אז אן אנדער שוהל אין בראנקס, ניו־יארק, האט די זכיה אז דער פרעזידענט פון אגודת החזנים זאל דארטען זיין דער שליח צבור.

וואס עס געווען א איד א חזן פון א גאנץ יאר, וואלט קיין אומגליק ניט געווען, ווייל וואס טוט ניט א איד צוליעב פרנסה? אבער דא האט דעם ספעקטאקעל געשפילט ניט קיין אנדערער ווי דער פרעזידענט פון דער אגודה, וועלכע האט געלאזען רעקלאמירען ווייט און ברייט צו אלע אידען, מען זאל אויף יומים נוראים ניט אנשטעלען אבי ווען מען פאר א שליח צבור, נאר מען זאל זיך ווענדען צו דער אגודת החזנים, וועלכע וועט ארויסשיקען די אמת פאראנטווארטליכע חזנים.

ווי געזאגט, וועט די שוהל אין טאראנטא באקומען א חזן אן דער אגודת החזנים. אבער וואו איז די פאראנטווארטליכקייט פון דער ארגא־ניזאציע?

אויב דער פרעזידענט האנדעלט אזוי "פאראנטווארטליך", ווי אזוי זשע זאלען אנדערע האנדלען, און וועלכען ציטרויען וועלען די אידען האב־כען צו אזא ארגאניזאציע?

דער ענטפער דארף קומען פון דער אגודת החזנים, וועלכע מיר ווילען ניט באשולדיגען אין דער. ניט זעהר האיעלער האנדלונג פון איר הויפט־בעאמטען. די אגודה דארף זיך ריינוואשען פון דעם דאזיגען סקאנדאל, וועלכער וועט איר קיין גרויסען כבוד ניט פארשאפען.

זאל זיין אז דער פרעזידענט פון דער אגודת החזנים איז געווען גע־צווונגען צו האנדלען אזוי ווי ער האט געהאנדעלט, מעגליך. אומשטענדען אזעלכע, האט ער דאך לכל הפחות געמעגט לאזען וויסען דער שוהל מיט וועלכער ער האט אן אפמאך געהאט.

די אגודת החזנים וועט מוזען געבען אן ענטפער אויף דעם.

מאשין און מענש

פון יצחקי

ראובן בריינין, איז עס. דוכט זיך געווען, וועלכער האט אמאל געמאכט די גאנץ פעפערדיגע באמערקונג אויפ'ן חשבון פון דעם גרויסען פראגרעס וואס איז דערגרייכט געווארען צו פארווירען "בעגשליך לעבען" אויף א קינסטליכען אופן.

— "און איך בין דוקא א גרעסערער אנהענגער" האט ער געזאגט, "פון דער פריהערדיגער, אלטער פראצעדור פון לע־בען־באשאפונג, אנשטאט פון דעם נייעם אופן פון באשאפען קינדער אין לאבאר־טאריעס"...

אסור, אויב איך וואלט זיך דער־לויבט צו איבערגעבען דא אזא פעפערדי־גען וויץ, ווען עס וואלט ניט געקומען פון דעם מויל פון דעם גרויסען ראובן בריי־נין... וואס מיך אינטערעסירט אבער דא, איז צו דערצעהלען אז אפילו אזא מא־דערנער מענש ווי בריינין, טרייסעלט זיך אויך אפ פונ'ם מאדערניזם. ווען עס שמעקט נאר מיט אזא וויכטיגער פראגע ווי באשאפונג פון מענשליך לעבען...

אויב אבער אין דער קאפיטאליסטי־שער וועלט איז מען געווינגט צו אויפנעמ־מען די דאזיגע נייע דערגרייכונג מיט וועניג ענטוזיאזם, גלייב איך אבער אז עס וואלט געווען א ברכה פאר דער פראלע־טארישער רוסלאנד.

* * *

אין דער רוסישער פרעסע עקזיסטירט שוין גאנץ לאנג א גאנץ איינגעארטיגער "פיטשור". טאג־איין, טאג־אויס קומען די סאוועטישע צייטונגען ארויס מיט דעם דאזיגען פיטשור און צעהנדליגע טויזענ־טער לייענער באלעקען זיך מיט דעם. דער דאזיגער פיטשור באשטעהט פון עפעגע־ליכע דערקלערונגען וואס יונגעלייט מאכען פאר דער רעוואלוציאנערער וועלט, אז: צוליב די רעאקציאנערע באנריפען פון זייערע טאטע־מאמע, טרייסלען זיי זיך אפיציעל אפ פון זייערע עלטערען און דערקלערהרען זיך מעהר ניט. אויף קיין שום אופן, פארבינדעס מיט די אלטע לייט, וועלכע האבען אין א ניט־אויסגע־רעכענטען מאמענט געבראכט זיי (די יונ־גע־לייט) אויף דער וועלט.

אט האט איהר א מוסטער פון אזא עפענטליכען וידוי אין איינער פון די גרעסטע רוסישע צייטונגען:

"איך חיים בן אהרן קראסנא, בין דער מיט עפענטליך מודיע, אז מהיום והלאה, קעהר איך זיך נארניט אן, מיט די צוויי אלטע לייט וועלכע האבען מיך אמאל באשאפען. איך באטראכט זיי מעהר ניט אלס מיינע באשעפער, נאר אלס גאנץ פרעמדע מענשען."

* * *

טראכט איך ביי זיך, אז ווען מענש־ליך לעבען וואלט ווירקליך געקאנט באַ־שאפען ווערען אויף א קינסטליכען אופן אין די לאבאראטאריעס, וואלט דאך עס נעווען א רעטונאק פארדעם יונגען רוסי־שען דור פאר וועלכען די אלטע לייט זע־נען צורעאקציאנער.

פאר די דאזיגע יונגע לייט וואלט דאך פיעל אנגענעמער געווען צו האבען א טאטען א מאשין און א מאמע א לאבא־ראטאריע אנשטאט צו האבען צוויי אל־טע מענשען מיט וועמען מען מוז זיך נע־באך שעהמען. מיט א מאשינען־וועזן טא־טען וואלט דאך ניט געווען וואס צו שעה־מען זיך, ווארום א מאשינען־וועזן טאטע קאן דאך ניט זיין רעאקציאנער און זיין ניט פראגרעסיוו...

און איך טראכט אז מיט זיינע אלע סימפאטיען פאר דער היינטיגער רוסלאנד, איז ראובן בריינין דאך א "בורזשוא" אין דער טיעפעניש פון זיין נשמה... ער קאן זיך נאך ניט צוגעוואוינען צום געדאנק פון א פולשטענדיגען מאדערנעם לעבען, כאטש עס וואלט געבראכט פיעל נוצען פאר רוסלאנד, דערמיט וואס עס וואלט באזייטיגט פונ'ם טאג־ארדנונג איינעם פון די שווערסטע פראבלעמען וועלכער עקזיסטירט דארט, נעמליך: ווי אזוי צו אפרייסען דעם יונגען דור פון די אלטע, פארשימעלטע טאטע־מאמע...

* * *

כדי צו זיין נערעכט צו רוסלאנד, מוז מען מודה זיין, אז אפילו אין דער קאפיטאליסטישער וועלט הערט מען גאנץ אפט פון יונגע אינגלאך און מיידלאך, ווי זיי טענהן צו זייערע עלטערען, ווארום זיי (די עלטערען) האבען געבראכט די קינדער אויף דער וועלט...

— "ווער האט אייך געבעטען?" פרעגען די קינדער, און די עלטערען מר־זען בלייבען אהן לשון... ווארום, ווער טאַ־קי האט עס געהייסען די עלטערען צו באַ־געהן אזא נארישקייט?

מיט דער ענטוויקלונג פון קינסטלי־כען מענשליכען לעבען וואלטען דאך אזעלכע פראגען ניט עקזיסטירט.

וויזט אויס אז ראובן בריינין איז ניט נערעכט.

די עקאנאמישע לאגע אין ארץ ישראל איז איצטער אהן שום ספק ניט קיין לייכ־טע, זי איז אבער דאך בעסער פון דער לאגע אין פיעל אנדערע לענדער אין דער וועט.

די פאבריקען און ווארשטאטען אין ארץ ישראל ארבייטען גאנץ אינטענסיוו, און די פראדוקציע ווערט פארקויפט אויפ'ן היימישען און נאך מעהר אויפ'ן פרעמדען מארק. עס האט זיך לעצטענס איינרעגולירט א סטאבילע האנדעלס אק־מוניקאציע צווישען תל אביב און ביירוט. אין בעשטימטע טעג געהען ארויס פון תל אביב אויטאבוסען מיט סחורות דירעקט קיין ביירוט. דער סיריישער מארק גע־וועהנט זיך צו וואס אמאל מעהר און מעהר צו דער אידישער פאבריקאציע. דער נאמען "תל־אביב'ער סחורה" איז דארטען געווארען א זעהר וויכטיגע מאר־קע, און דער דירעקטאר קאנסומענט זוכט עס נאך אין דעם געשעפט...

דאס הייסט ניט צו זאגען אז למשל אין א תל אביב אדער חיפה זיינען אלע אידען ביים היינטיגען טאג בעזאהרגט מיט א פרנסה טובה. עס איז אבער א פאקט דאס די אידישע פאבריקען ארבייטען אין ענטוויקלען זיך, און פיעל פון זיי פאר־גרעסערען זאגאר די זאהל פון זייערע אר־בייטער. אויך די קרעדיט פראגע איז פאר־העלטניסמעסיג פיעל בעסער דא אוועק־געשטעלט ווי אין וועלכען לאנד אין איי־ראפא.

דאסגלייכען איז דא אהן אן ערך קלענער די זאהל פון די ארבייטסלאזע, פראָפּאָרציאָנעל צו אנדערע לענדער. מיט אין וואָרט, די עקאָנאָמישע לאגע איז צוגעשטיגען אין ארץ ישראל נאך נאר ניט שלעכט, און ניט קוקענדיג למשל אויף דער אונגעהייערער צאהל קראָמען אין תל אביב (מען האלט נאך בסדר אין איין צו־מוערען נייע קראמען) פונדעסטוועג נעמען איז דאך דא פיעל קלענער ווי אומע־טום די זאהל פון די באנקראטען אין נעשעפטס ליקווידאציעס.

דאנעבען איז איצטער, לויט מיין מיינונג, פיעל שווערער די פאָליטישע לאגע אין לאנד. שוין ניט צו רעדען וועג־נען דער אויסערליכער לאגע אין לאנדאָן. נאר אויך אין ירושלים ווערט מצד לוק'ס חברים און תלמידים פארטגעוועצט גאנץ עקשנות'דיג די שיטה פון אוועקלעגען אלערליי שטיינער און שטרויכלונגען אויפ'ן וועג פון דער אידישער אויפלעבונג.

דאס גלייכען איז דעריבער אויסשליסליכער זעהר פארשארפט געווארען די העצע טע־טינקייט פונ'ם מופטי'ס קליקע.

די דאזיגע לייט קריכען איצטער ממש פון דער הויט און זיי וואלטען געזואלט מיט אלע מעגליכקייטען ברענגען צו עפעס אין ארץ ישראל. די דאזיגע לייט האבען דערזעהן אז דאס טאג־טעגליכע לעבען האט ביסלעכווייז פארשיט דעם טיעפען תהום וואס איז געהאט ענטשטאנען נאך די בלוטיגע געשעהענישען צווישען די אידען מיט די אראבער. דעריבער שטרע־גען זיי זיך איצטען אן מיט אלע כוחות אויף ניט צו דערלאזען דעם תהום אינ־גאנצען פארשוואונדען צו ווערען...

ווי ווייט עס האלטען די אינערליכע גוטע בעציהונגען צווישען די אראבער מיט די אידען איז צו זעהן פון פאָלגענדע פאקטען:

אין דער פאָמעראנצען־בראנזשע עק־זיסטירט אן אונאָפיציעלע פאראייניגונג צווישען די אידישע מיט די אראבישע עקספאָרטערען, און אפילו די אראבישע פרדסים־אינהאבער וואס פיעל פון זיי זיי גע־הערען צום מופטי'ס שטאב געהען זיי אויך מיט אן אונאָפיציעלע פאראייניגונג די אידישע מיט די אראבישע פאבריקען אין ארץ ישראל. די דאזיגע לייט האבען אויך אנגעהויבען צו ענטוויקלען אן אויסערגעוועהנליכער אויפרודע־רונג אין דעם לאגער פון דער קליקע.

דער מופטי האט געשיקט צו די ווידערשפעניגענדע אראבישע פארט אר־בייטער, אז זאהר וואהר זאָלען זיי זיך ניט מתחבר זיין צו די אידען, די וואס ווילען פארכאפען זייער פאטערלאנד. דערויף האבען די אראבישע פארט ארבייטער אפ־גענטפערט: "דעם מופטי'ס פלאץ איז אינ'ם מעטשעט, ניט ביים ים..."

און אזוי כסדר. אין דער שיך בראנ־זשע איז מען פאראיינגט, און מען פובלי־קירט אויפרופען אויף העבריאיש מיט אראביש צוזאמען. מען איז אויך פאראי־נינט אין דער אלץ־בראנזשע, און אין פיעל אנדערע בראנזשעס און מסחרים, מען איז אויך פאראיינגט אין עטליכע פריימוויערער־לאזשעס. עס איז אויך פאַ־ראן א פאראיינגונג פון די אידישע מיט די אראבישע אינזשענירען־פעלד מעסטער. היינט זשע די איצטיגע פאראיינגונג פון די אידישע מיט די אראבישע שאפערען, צוזאמען פיהרען זיי איצטער א העפטי־גען קאמף מיט דער רעגיערונג צוליעב די צאהל־פראגען, און דראהען מיט אן אל־געמיינעס סטרייק.

צו איז פאר אונז איצטער געוואונ־שען אזא סטרייק — איז אן אנדערע פראגע. אבער פאר'ן מופטי מיט זיינע לייט איז די דאזיגע התחברות, גלייך ווי אלע אנדערע דערנעהענטערונגען מצד די אראבער צו אידען, ערגער פון אלץ אין דער וועלט, און זיי זוכען מיט ליכט עפעס א שטיקעל געלעגענהייט ארויסצו־רופען וועלכע וועס איז געשעהענישען.

איין זאך איז זיי קלאהר. זיי ווייסען נעמליך דאס דעם אראבישען המון איז ניט איצטער אזוי לייכט אנצורידען אויף צו מאכען אן אנפאל אויף אידען. די פראקטיק פון פאר צוויי יאהר זומער האט דעם המון געוויזען, דאס די אידען קענען כלעבען נאר נישקשה'דיג דערלאנגען צו־ריק א קלאפ. דעריבער זוכען זיי צו נע־פינען עפעס אזוינס וואס זאל קאנען דיע־נען אלס שארפער העז־מיטעל, זיי ווילען אויסנעפינען אזא זאך וואס זאל דאך קא־נען ווירקען ענין מוזק איהר וויסען איז ביז אהער געווען דער אויסשליסליכער מאָנאָפּאָל פון א גרופע אראבישע שיפער, און דאס אריינדרינגען פון אידישע שי־פער אין דעם דאזיגען פאך האט אויסגע־רופען אן אויסערגעוועהנליכער אויפרודע־רונג אין דעם לאגער פון דער קליקע.

דער מופטי האט געשיקט צו די ווידערשפעניגענדע אראבישע פארט אר־בייטער, אז זאהר וואהר זאָלען זיי זיך ניט מתחבר זיין צו די אידען, די וואס ווילען פארכאפען זייער פאטערלאנד. דערויף האבען די אראבישע פארט ארבייטער אפ־גענטפערט: "דעם מופטי'ס פלאץ איז אינ'ם מעטשעט, ניט ביים ים..."

און אזוי כסדר. אין דער שיך בראנ־זשע איז מען פאראיינגט, און מען פובלי־קירט אויפרופען אויף העבריאיש מיט אראביש צוזאמען. מען איז אויך פאראי־נינט אין דער אלץ־בראנזשע, און אין פיעל אנדערע בראנזשעס און מסחרים, מען איז אויך פאראיינגט אין עטליכע פריימוויערער־לאזשעס. עס איז אויך פאַ־ראן א פאראיינגונג פון די אידישע מיט די אראבישע אינזשענירען־פעלד מעסטער. היינט זשע די איצטיגע פאראיינגונג פון די אידישע מיט די אראבישע שאפערען, צוזאמען פיהרען זיי איצטער א העפטי־גען קאמף מיט דער רעגיערונג צוליעב די צאהל־פראגען, און דראהען מיט אן אל־געמיינעס סטרייק.

צו איז פאר אונז איצטער געוואונ־שען אזא סטרייק — איז אן אנדערע פראגע. אבער פאר'ן מופטי מיט זיינע לייט איז די דאזיגע התחברות, גלייך ווי אלע אנדערע דערנעהענטערונגען מצד די אראבער צו אידען, ערגער פון אלץ אין דער וועלט, און זיי זוכען מיט ליכט עפעס א שטיקעל געלעגענהייט ארויסצו־רופען וועלכע וועס איז געשעהענישען.

איין זאך איז זיי קלאהר. זיי ווייסען נעמליך דאס דעם אראבישען המון איז ניט איצטער אזוי לייכט אנצורידען אויף צו מאכען אן אנפאל אויף אידען. די פראקטיק פון פאר צוויי יאהר זומער האט דעם המון געוויזען, דאס די אידען קענען כלעבען נאר נישקשה'דיג דערלאנגען צו־ריק א קלאפ. דעריבער זוכען זיי צו נע־פינען עפעס אזוינס וואס זאל קאנען דיע־נען אלס שארפער העז־מיטעל, זיי ווילען אויסנעפינען אזא זאך וואס זאל דאך קא־נען אזוי ווירקען אויף העבריאיש און אויף אראביש.

דאס גלייכען איז דעריבער אויסשליסליכער מאָנאָפּאָל פון א גרופע אראבישע שיפער, און דאס אריינדרינגען פון אידישע שי־פער אין דעם דאזיגען פאך האט אויסגע־רופען אן אויסערגעוועהנליכער אויפרודע־רונג אין דעם לאגער פון דער קליקע.

דער מופטי האט געשיקט צו די ווידערשפעניגענדע אראבישע פארט אר־בייטער, אז זאהר וואהר זאָלען זיי זיך ניט מתחבר זיין צו די אידען, די וואס ווילען פארכאפען זייער פאטערלאנד. דערויף האבען די אראבישע פארט ארבייטער אפ־גענטפערט: "דעם מופטי'ס פלאץ איז אינ'ם מעטשעט, ניט ביים ים..."

און אזוי כסדר. אין דער שיך בראנ־זשע איז מען פאראיינגט, און מען פובלי־קירט אויפרופען אויף העבריאיש מיט אראביש צוזאמען. מען איז אויך פאראי־נינט אין דער האלץ־בראנזשע, און אין פיעל אנדערע בראנזשעס און מסחרים, מען איז אויך פאראיינגט אין עטליכע פריימוויערער־לאזשעס. עס איז אויך פאַ־ראן א פאראיינגונג פון די אידישע מיט די אראבישע אינזשענירען־פעלד מעסטער. היינט זשע די איצטיגע פאראיינגונג פון די אידישע מיט די אראבישע שאפערען, צוזאמען פיהרען זיי איצטער א העפטי־גען קאמף מיט דער רעגיערונג צוליעב די צאהל־פראגען, און דראהען מיט אן אל־געמיינעס סטרייק.

צו איז פאר אונז איצטער געוואונ־שען אזא סטרייק — איז אן אנדערע פראגע. אבער פאר'ן מופטי מיט זיינע לייט איז די דאזיגע התחברות, גלייך ווי אלע אנדערע דערנעהענטערונגען מצד די אראבער צו אידען, ערגער פון אלץ אין דער וועלט, און זיי זוכען מיט ליכט עפעס א שטיקעל געלעגענהייט ארויסצו־רופען וועלכע וועס איז געשעהענישען.

איין זאך איז זיי קלאהר. זיי ווייסען נעמליך דאס דעם אראבישען המון איז ניט איצטער אזוי לייכט אנצורידען אויף צו מאכען אן אנפאל אויף אידען. די פראקטיק פון פאר צוויי יאהר זומער האט דעם המון געוויזען, דאס די אידען קענען כלעבען נאר נישקשה'דיג דערלאנגען צו־ריק א קלאפ. דעריבער זוכען זיי צו נע־פינען עפעס אזוינס וואס זאל קאנען דיע־נען אלס שארפער העז־מיטעל, זיי ווילען אויסנעפינען אזא זאך וואס זאל דאך קא־נען אזוי ווירקען אויף העבריאיש און אויף אראביש.

דאס גלייכען איז דעריבער אויסשליסליכער זעהר פארשארפט געווארען די העצע טע־טינקייט פונ'ם מופטי'ס קליקע.

די דאזיגע לייט קריכען איצטער ממש פון דער הויט און זיי וואלטען געזואלט מיט אלע מעגליכקייטען ברענגען צו עפעס אין ארץ ישראל. די דאזיגע לייט האבען דערזעהן אז דאס טאג־טעגליכע לעבען האט ביסלעכווייז פארשיט דעם טיעפען תהום וואס איז געהאט ענטשטאנען נאך די בלוטיגע געשעהענישען צווישען די אידען מיט די אראבער. דעריבער שטרע־גען זיי זיך איצטען אן מיט אלע כוחות אויף ניט צו דערלאזען דעם תהום אינ־גאנצען פארשוואונדען צו ווערען...

ווי ווייט עס האלטען די אינערליכע גוטע בעציהונגען צווישען די אראבער מיט די אידען איז צו זעהן פון פאָלגענדע פאקטען:

אין דער פאָמעראנצען־בראנזשע עק־זיסטירט אן אונאָפיציעלע פאראייניגונג צווישען די אידישע מיט די אראבישע עקספאָרטערען, און אפילו די אראבישע פרדסים־אינהאבער וואס פיעל פון זיי זיי גע־הערען צום מופטי'ס שטאב געהען זיי אויך מיט אן אונאָפיציעלע פאראייניגונג די אידישע מיט די אראבישע פאבריקען

באַרג אַרויף*

(וועגען א בוך)

— פון —
ל. עמינדב

הייסען הייסט דאָס בוך "גרייפס אָף מיט אונטערוועש, אָדער אויפבויען גרויסע דעפּאַרטמענט־סטאָרס. דער עיקר אז די מחבר'ס נאָמען איז עלמא עהרליך לעווינ־גער. אַרויס געגעבען איז דאָס אין באַס־טאָן דורך דער סטרעטפאָרד קאָפּ און עס קאָסט $2.50.

א חוץ דעם דאַרפט איהר וויסען אז גלייך ווי איהר נעהמט דאָס בוך אין האַנט אריין, וואַרפען זיך אייך אין די אויגען די גרויסע אותיות אויפ'ן שער וואָס זיינען אייך מודיע אז איהר האָט צו טאָן מיט א בוך וואָס האָט געוואונען א צוויי טויזענט דאָלאַרדיגען פּרייז.

קענט איהר דאָך מיינען אז מי־יודע וואָס איז באַשריבען אין דעם בוך — זאָלט איהר בעסער ניט מיינען, ווייל איהר וועט ענטוישט ווערען.

אין דעם בוך האַנדעלט זיך וועגען א ענין וואָס איז אונז אַלעמען נאָנץ גוט באַקאַנט. עס איז דאָרט באַשריבען די לעבענס־געשיכטע פון א אידישען "סעלף מייד" מאַן, אנהויבענדיג פון זיינע קינ־דער יאָהרען און ענדיגענדיג כמעט ביי זיין טויט.

איז דער סאָרט איך ווייס ניט קיין יקר המציאות און אויך זיין לעבענס־גע־שיכטע איז פון גוט־באַקאַנטען שניט: געבוירען געוואָרען ביי ארימע עלטערען, זיך אויפגעוואַרייט, רייך געוואָרען, באַ־ריהמט געוואָרען א. א. ווייטער. יעדער איינער פון אונז קאָן א סך אזעלכע אידען. איהר געפינט זיי אין יעדען אידישען ישוב אין אמעריקע. זיי זיינען דאָס צוזיימענען די "טשערמענס" און די פרעזידענטען פון די אַלע קאָנגרעגיישאָנס, "טשאַרי־טיס," שפּיטאָלען וכדומה.

פונדעסטוועגען, כאָטש די "העלדען" פון בוך זיינען אונזערע אַלעמענס באַ־קאַנטע, מאַכט דאָס בוך קלאָהר פאַר אונז אַן ענין, וואָס איז פאַר אונז זעהר וויכ־טיג. עס גיט אונז א גענויע באַשרייבונג ווי אזוי אידען האָבען דערגרייכט צו גרויס עשירות אין אמעריקע — ווי אזוי זיי האָבען דורכגעמאַכט דעם עקאָנאָמישען באַרג אַרויף, און נאָך מעהר וויכטיג איז דאָס פאַר אונז גראַדע איצט, ווען מיר געהען שווין, עקאָנאָמיש, באַרג אַראָפּ. ווייסט איהר דאָך וואָס דאָס אַלעס מיינט פאַר אונז און איהר ווייסט אויך ווי מען דערבעט זיך ביי אונז די קעפּ אויף אויס־צוגעפינען מיטלען ווי אזוי אפּצושטעלען אונזער שנעלען מאַרש צום עקאָנאָמישען אונטערגאַנג. איז דאָס איצט ביי אונז איר־גע פון די ברענענדיגסטע פראַגען און אז מען לייענט דורך דאָס בוך, קריגט מען באמת א פיעל בעסערען באַגריף וועגען דער פּראָבלעמע, כאָטש עס איז נאָנץ מעג־ליך אז ביי דער שרייבערין פון בוך איז דאָס ניט געווען דער הויפּט־ציעל צוליעב וועלכען זי האָט דאָס בוך פאַרפאַסט.

אזוי זאָגט אנדערש — די פאַרפאַסע־סערין האָט אונז געגעבען דעם שליסעל צו דער רעטעניש: ווי אזוי זיינען דאָס אָרימע, "גרינע" און אומווישעגדע פּער־לערס געוואָרען גבירים אדירים אין אמע־ריקע.

געפינט איהר אויס פון בוך, אז די אידען זיינען געוואָרען רייך ניט ווייל זיי האָבען פּוצלינג געירשנט גרויסע ירושות, אָדער ווייל זיי האָבען געוואונען גרויסע געווינסען. מען קען אפילו ניט זאָגען אז די אידען זיינען רייך געוואָרען ווייל דאָס מזל האָט זיי צוגעשפּיעלט. איהר מוזט גיכער צוגעבען אז די אידען זיינען ניט אויפגעפאַלען אָדער אויפגעשפּרונגען אויף דעם שפּיץ פון עקאָנאָמישען לעבען, אָדער אויפגעלויפען אַנ־ציאַנאַלע אינטערעסען. פאַר א פאָלק וואָס פאַרמאָגט ניט קיין איינענעם שטאַט, פאַך א פאָלק וועמענס קינדער קענען ניט גע־פינען קיין באַשעפטיגונג אַלס פּשוט'ע אַרבייטער, — פאַר אזא פאָלק איז דאָס גראַדע געווען זעהר א גרויסע טובה וואָס זיינע קינדער האָבען באַוויזען א קונץ צו אויפכאַפּען זיך אויף דעם עקאָנאָמישען וואָגען און פאָהרען אויף איהם בשעת וועגן מען האָט זיי פריהער אפילו ניט געוואָלט געבען א מעגליכקייט צו אונטערשטופּען דעם וואָגען.

אַלס א זייטיגע זאַך האָבען שוין, פאַר־שטעהט זיך, די זעלבע אויפגעאַרבייטע דערנאָך געבויט מושב זקנים'ס און שפּי־טאַלען געגעבען געלט אויף טשאַריטיס און דעפּאַרטמענט־סטאָרס. דער עיקר אז די אידען האָבען געקלעטערט, ניט קוקענדיג אויף אַלע שטערונגען און שטרויכלונגען, צו זייער ציעל און האָבען איהם טאַקע דערגרייכט. עס איז אָבער גראַד זעהר אינטערעסאַנט צו זעהן מיט וועלכע מיט־לען, אָדער א דאַנק וועלכע איינענשאַפט־טען, זיינען די דאָס דערקראָכען ביז'ן שפּיץ און זיינען ניט אראָפּגעפאַלען און ניט־געבראָכען קיין האַלז און נאָקען ווי מען האָט דאָס געקענט ערוואַרטען.

ווייזט זיך גאָר אויס אז דעם כח צו קלעטערען אויף האָט זיי געגעבען ניט זייער גרויסער שכל אָדער זייער גרויסע בילדונג (די זאַכען האָבען זיי גאָר לכתחילה ניט פאַרמאָגט), נאָר — דער גלות. נאָנץ פּשוט. אין משך פון לאַנגען גלות האָט זיך ביי דער אידישער ראַסע ענטוויקעלט אזא פעהיגקייט צו בייקומען די גרעסטע שווערינקייטען און א אויסער־געוועהנליכע עקשנות צו דערגרייכען דעם ציעל. קיין חדוש איז דאָס ניט — וויסען מיר דאָך למשל אז ביי מענשען וואָס עסען האַרטע שפּייזען זיינען די צייהן שטאַר־קער. זיינען ביי די אידען ווייל עס איז זיי שטענדיג אויסגעקומען צו קנאַקען די האַרטע נים פון דער גלות ווירקליכקייט. די צייהן, די נעגעל און די אַלע מכשירים — מיט זועלכע מען פיהרט דעם קאַמף פאַר'ן לעבען — שטאַרק אויסגעוואַקסען און פאַרשאַרפט געוואָרען. האָבען די אי־דען נאָר געוואָרט אז זיי זאָלען געפינען דעם לייטער (ווייל אין דער געטאָ איז אזא לייטער ניט געווען בנמצא) וועלען זיי שוין וויסען ווי צו קלעטערען. זיינען די אידען אַרויס פון דער־געטאָ צום ערשטען מאָל אין מערב אייראָפּאַ. האָבען זיי געפונען באַלד א טעמיגקייטס — געביט. דאָס איז געווען דאָס עקאָנאָמישע לעבען פון די אַרומיגע פעלקער. די העכסטע מדרגה וואָס איינער האָט דאָרט געקענט דער־גרייכען איז געווען — רייך צו ווערען. האָבען די אידען לאַנג ניט געטראַכט און האָבען זיך גענומען באַוויזען וואָס זיי קענען. און זיי האָבען דאָס באַוויזען. אין בערלין און אין וויען, אין פּאַריז און אין לאָנדאָן האָבען זיך באַלד באַוויזען רוסיש אידישע גבירים און גאַנצע אידישע באַנקירען דינאַסטיעס.

דאָס זעלבע וואָס די דייטשע און אַנדערע האָבען באַוויזען, אין מערב אייר־ראָפּאַ, האָבען דערנאָך די מזרח אייראָ־פּעאישע אידען באַוויזען אין אמעריקע.

אַט די פּוילישע און רוסישע אידען זיינען נעקומען קיין אמעריקע באַוואפענט מיט די קאַמף און קלעטער מכשירים פון דער ראַסע און ווען זיי האָבען אויסגעפו־נען אז ערשטענס איז דאָ פאַראַן א ליי־טער, און צווייטענס — אז אַלעס איז דאָ אָפּהענגיג פון זייערע פּערזענליכע פעהיג־קייטען (דאָס מיינט אז ספּעציעל אַלס אידען וועלען זיי שוין דאָ קיין באַזונדער גרויסע שווערינקייטען ניט באַגעגענען) האָבען זיי זיך נאָנץ געשמאַק געגומען צו דער עבודה. אַלס רעזולטאַט האָבען מיר געהאַט א נאָנצען דור פון אויפגעאַרבייט־טע אידען. אז זייער קלעטערען האָט תמיד געשטימט מיט די פאַרשידענע סעיפים פון די אַלע מאַרקסיסטישע און פאַרשיי־דענע פאַרטייאישע שלהן ערוך'ס פון דעם מין — קען איך אייך ניט זאָגען אין איין זאַך איז אָבער קלאָר: זייער עקשנות'דיג וועלען דערגרייכען דעם שפּיץ, האָט געשטימט מיט אונזערע נאַ־ציאָנאַלע אינטערעסען. פאַר א פאָלק וואָס פאַרמאָגט ניט קיין איינענעם שטאַט, פאַך א פאָלק וועמענס קינדער קענען ניט גע־פינען קיין באַשעפטיגונג אַלס פּשוט'ע אַרבייטער, — פאַר אזא פאָלק איז דאָס גראַדע געווען זעהר א גרויסע טובה וואָס זיינע קינדער האָבען באַוויזען א קונץ צו אויפכאַפּען זיך אויף דעם עקאָנאָמישען וואָגען און פאָהרען אויף איהם בשעת וועגן מען האָט זיי פריהער אפילו ניט געוואָלט געבען א מעגליכקייט צו אונטערשטופּען דעם וואָגען.

אַלס א זייטיגע זאַך האָבען שוין, פאַר־שטעהט זיך, די זעלבע אויפגעאַרבייטע דערנאָך געבויט מושב זקנים'ס און שפּי־טאַלען געגעבען געלט אויף טשאַריטיס און דעפּאַרטמענט־סטאָרס. דער עיקר אז די אידען האָבען געקלעטערט, ניט קוקענדיג אויף אַלע שטערונגען און שטרויכלונגען, צו זייער ציעל און האָבען איהם טאַקע דערגרייכט. עס איז אָבער גראַד זעהר אינטערעסאַנט צו זעהן מיט וועלכע מיט־לען, אָדער א דאַנק וועלכע איינענשאַפט־טען, זיינען די דאָס דערקראָכען ביז'ן שפּיץ און זיינען ניט אראָפּגעפאַלען און ניט־געבראָכען קיין האַלז און נאָקען ווי מען האָט דאָס געקענט ערוואַרטען.

ווייזט זיך גאָר אויס אז דעם כח צו קלעטערען אויף האָט זיי געגעבען ניט זייער גרויסער שכל אָדער זייער גרויסע בילדונג (די זאַכען האָבען זיי גאָר לכתחילה ניט פאַרמאָגט), נאָר — דער גלות. נאָנץ פּשוט. אין משך פון לאַנגען גלות האָט זיך ביי דער אידישער ראַסע ענטוויקעלט אזא פעהיגקייט צו בייקומען די גרעסטע שווערינקייטען און א אויסער־געוועהנליכע עקשנות צו דערגרייכען דעם ציעל. קיין חדוש איז דאָס ניט — וויסען מיר דאָך למשל אז ביי מענשען וואָס עסען האַרטע שפּייזען זיינען די צייהן שטאַר־קער. זיינען ביי די אידען ווייל עס איז זיי שטענדיג אויסגעקומען צו קנאַקען די האַרטע נים פון דער גלות ווירקליכקייט. די צייהן, די נעגעל און די אַלע מכשירים — מיט זועלכע מען פיהרט דעם קאַמף פאַר'ן לעבען — שטאַרק אויסגעוואַקסען און פאַרשאַרפט געוואָרען. האָבען די אי־דען נאָר געוואַ

בשר כשר בשר כשר

פרישע, געזונטע פלייש, געשאכטען אין דער סיוויק אבאטארי, אינספעקטירט פון פיער שטאדטישע אינספעקטארען, געזונט און סאניטאריש צו באקומען בלויז אין די

גרינספאן בוטשער סטארס

12 קענזינגטאן עווענין — טרינימי 7966. 7 בראנזוויק עווענין — קינגסדייל 8375.
170 בראנזוויק עווענין — טרינימי 5292.

צו פרייזען וועלכע זענען צום ערשטען מאל אין דער געשיכטע פון טאראנטא. אלערליי פליישען

3 פונט פאר 25 סענט, און 10 ס. און 15 ס.

געדענקט אונזערע אדרעסען, געדענקט אונזערע טעלעפאן נומערס. טעלעפאנירט און מיר דעליווער־רען צו אייער טיר.
קאונטרי אדרעסס פינקטליך אין ראיעל אויסגעפילט־געדענקט אז בלויז אין גרינספאנס בוטשער סטארס באקומט איהר אמת פרישע פלייש, גר־שאכטען אינטער שטאדטישער אינספעקציע אין ניט אין קיין שטאל.

פיומיגייטינג

אונזער מאטא איז:

די בעסטע ארבייט צו בילינסטע פרייזען

אלע ארבייט געמאכט פון עקספער־טען און פאלשטענדיג גאראנטירט, אין שטאדט און אויסער'ן שטאדט.

NATIONAL EXTERMINATING COMPANY
92 SHERIDAN AVE. TORONTO
PHONE MELROSE 1651

בשר כשר בשר כשר

הי באוואוסטע בוטשערס

אייבראם בראדערס

אנאנסירען אז פון היינט אן קענט איהר באקומען אין אלעאונזערע סטארס איבער'ן שטאדט פלייש, רינדענע און קעלבערנע פאר בלויז **3 פונט פאר 25 סענט**

צוליעב דעם וואס מיר האבען אונזערע אייגענע שלאכט הייזער קענען מיר פארקויפען פלייש צו האלסייל פרייזען דירעקט צום קאסטומער אידישע פרויען פון טאראנטא, נוצט אויס די גע לעגענהייט, וועלכע מיר גיבען אייך

פרישע פלייש יעדען טאג, 3 פונט פאר 25 ס. סעלבערנע און רינדערנע

אידען פון קאונטרים ארום טאראנטא קענען זיך באנוצען מיט דער געלעגענהייט דורך ארייננשיקען א 5 דאלאר אדרעס דירעקט צום הויפט אפיס.

סטייק און ריפ סטייק ברוסט פלייש קעלבערנע סטייק קעלבערנע טשאפס לעבער	**15 ס** א פונט
ריפ פלייש קעלבערנע פלייש קעלבערנע ברוסט קעלבערנע שאלדערס	**10 ס** א פונט

אונזערע סטארס געפינען זיך אין די פאלגענדע פלעצער:
קארנער קענזינגטאן און סט. ענדרוס.
קארנער יוקליד און דאנדעס.
קארנער טשעסטנאט און דאנדעס.
קארנער קאלעדוש און גרייס סטריט.
795 קווין סטריט וועסט.

— אין — **אונזער נייע סטאר** אין וועלכער מיר האבען זיך אריינ־געמופט פון אגוסטא עווענין **372 קאלעדוש סט.**

קויפט אין די **אייבראם בראדערס סטארס.** הויפט אפיס: 138 סט. העלענס עווענין
אויב איהר האט וועלכע עס איז קלאגע פאר ניט גוטער באהאנדלונג, טעלעפאנירט מעלראז 2407 און 408!

הזהרה והתראה!

יעדע געשאכטענע טשיקען מוז טראגען אויף זיך א טיקעט מיט'ן נאמען פונ'ם שוחט, און די פינקטליכע צייט ווען די טשיקען איז געשאכטען געווארען

בהשגחת הרבנים

מיר האבען דערפארען אז דילערס אין טאראנ־טא האבען אריינגעבראכט אין שטאדט פרעמדע מענשען וועלכע שעכטען פאר זיי די טשיקענס.

אידען! גיט אכטונג וואו איהר קויפט צו וויסען געגוי ווער עס האט געשאכטען די טשיקען, און די טשיקען מוז האבען אויף זיך

א טיקעט בהשגחת הרבנים היט זיך פון טריפות

ברענגט שעכטען בלויז צו שוחטים פון אונזער שטאדט וועלכע מיר קענען און מיר ווייסען אז זיי זענען שוחטים.

די טשיקען וואס טראגען ניט אויף זיך קיין טיקעט בהשגחת הרבנים איז טריפה.

מען טאר אזעלכע ניט אריינעמען אין א אידי־שער הויז.
די דילערס וואס שעכטען ביי כשר'ע שוחטים וועלען פארעפענטליכט ווערען.

משרד ועד הרבנים.

קומט אנקוקען דעם

„וועלש בלאוער"

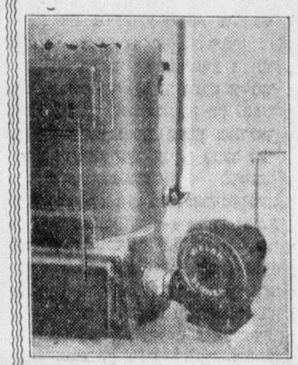

שפארט אייך געלט, צייט און קוילען באזוארימט אויטאמאטיש אייער הויז אין פולשטענדיג גאראנטירט.

פרייע סוירווייס. לייכטע באדינונגען

וועלש בלאוער און סטאקער קא.
באנק און נאווא סקאשיא בילדינג
דאנדעס און ספעדיינג
טרינימי 2436.

א. ווייס, סוילס מענערזשער.

דער "וועלש בלאוער" צאלט פאר זיך אליין

דער ווינטער קומט — באזארגט אייך מיט דאס בעסטע

קאול־א־מאטיק בלאוער

מיט דעם שטוף און שלעף מאטער איז אנערקענט אלס דער בעסטער.
די מערסטע בלאוערס וואס ווערען באנוצט זענען —

קאאל־א־מאטיק בלאוערס
די גרעסטע און מאדערנסטע בילדינגס זענען אויסגעשטאט מיט —
קאאל־א־מאטיק בלאוערס
איהר קענט דערגרייכען עקאנאמיע און באקוועמליכקייט בלויז מיט איינעם פון די —
קאאל־א־מאטיק בלאוערס
ווענדעט אייך פאר אינפארמאציע וועגען —
קאאל־א־מאטיק בלאוערס
— צו — **טשארלס גודמאן**
טעלעפאן עדעלייד 1753

קויפט נישט קיין קוילען ביז איהר זעהט א

קארמאן „בלאוער"

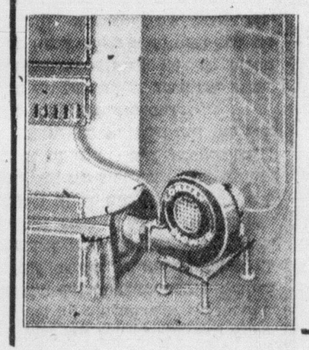

"דער גאראנטירטער בלאוער"
ספעשעל זומער רעדאקשאן.
שפארט געלט, צייט און קוילען.
טעלעפאנירט אונז און מיר וועלען עס דעמאנסטרירען
קארמאן אינזשנירינג קא.
81 פארטלאנד סטריט
טעלעפאן עלגין 1428 און עלגין 1429

לשנה טובה תכתבו!

ווינשט עס אייערע פריינט מיט די
לעצטע סטייל שנה טובה קארדס מיט אייער בילד
פארפערטיגט אין דער
יוראפיען סטודיא צום בילינסטען פרייז **$1.00 א דאזען**
קומט און איבערצייגט אייך, אז גוטע און שעהנע בילדער אויף מאדערנסטע שנה טובה קארטען קריגט איהר אין דער
EUROPEAN STUDIO
ס. העלפאנד
338 קווין סטריט, וועסט. טעל. עדעלייד 3789

אויפמערקזאם!

ז. סאקאל

ציט זיך צוריק
פון דער פארבאנד פאלק־שולע און עפענט ווידער א שולע פאר זיך אין 71 באדדען סט.

פאר אינפארמאציע זיך ווענדען 71 באדדען סטריט
טעלעפאן קינגסדייל 7963.

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

קומט הערען דעם עמוד קינסטלער פון אונזער צייט.
מיט פארגעניגען לאזען מיר וויסען אלע אידען פון טאראנטא, אז דער באריומטער און טאראנטא'ס באליבטער

חזן ר' אברהמ'לע סינגער

וועט דאווענען ביי אונז די ימים נוראים הבע"ל
אונזער גרויסע
אסטראווצער שול
אויף סיסעל און ספעדיינג עווענין

איז גוט באקאנט צו אלע טאראנטער אידען, וואו א גאנץ יאהר איז פריי צו דאווענען פאר יעדען איינעם.

יעצט האט איהר א געלעגענהייט צו הערען איינעם פון די גרעסטע חזנים אין לאנד און פאטראניזירן די שוהל.

באזארגט זיך גלייך מיט פלעצער, וועלכע איהר קענט שוין באקומען אין שוהל און אויסבעטען זיך א כתיבה וחתימה טובה.

די קאמיטע פון אסטראווצער שוהל.

יעדע נאכט פרייע לופט טעאטער אין סאניסייד

The MERRYMAKERS

מיט בראדווי סטארס
און אל פלאנקעט, דער נומאן און אנדערע.
כאר פון פיינע טענצער.
3 פארשטעלונגען יעדען אוועגט — 7.45 ביז 11 א זייגער.
דערוואקסענע 35ס.; קינדער 15ס.

טעלעפאנק: — ווייוועדלי 6848
אוועגט: — טרינימי J 7824.

מיר פיקסען אלערליי
מאשינען
אויך פארקויפען מיר סינגעל מאטאר מאשינען.
אויך קויפען און פארקויפען
M. SILVERSTEIN
262½ קווין סטריט, וועסט

פיינטינג, פייפער הענגינג

מיר דעקאריירען אייערע רומס פאר 5 דאלאר א רום, מיט אונזערע פייפער. טעלעפאנירט גלייך: — לאמבארד 6951.

אפיס טעלעפאן: עלגין 1619
נאך אפיס שטונדען: טרינימי 1446.

לאיער
ה. ס. מאנדעל
פון
גודמאן און מאנדעל
באריסטערס, סאליסיטארס א. אז. וו.
רומס 40—41 אימפיריאל באנק בילדינג 171 יאנג סטריט

מיר באזארגען אפיסעס מיט
האנטיבער ראלער טאוועלס
צו יעדען ארדער.
קאבינעטס פריי.
אויך אלעס פאר רעסטאראנטס, פעק־טאריס, דראג סטארס, און אנדערע געשעפט סטארס, אין יעדען געגענט פון שטאדט.
מיר האבען א גרויסען אויסוואהל פון אלעס אין לינען.
רופט אונז פאר כוידווים און צו־פרידענהייט.
י. ווייגראט, איינגענטימער.
טעלעפאן טרינימי 3659
UNITED Sanitary Towel COATS & APRONS SUPPLY CO.
508 באטהורסט סט.

לאיערס דוש. דוש. גלעס און אי פ. דיסקלער

פון
גלעס, דיקלער און קא.
רוב 501 דאמיניאן בילדינג, 465 בעי סט.
אפיס טעלעפאן עדעלייד 1168 — 1169

אלגעמיינע, ציווילע און קרימינעלע לאו־פראקטיק
געלט געליען און אינוועסטירט אויף מארטגעדזשעס.

אפיס: 45 ריטשמאנד סט. וועסט
אפיס טעלעפאן: וויוועדלי 2211
705 סענטראל בילדינג. הויז טעלעפאן קינגסדייל 3419.

לאיער ב. ווינבערג ב.א.

באריסטער, סאליסיטאר, נאטערי פאבליס
געלט צו לייען אויף מארגיידזשעס.
מארגיידזשעס געקויפט.

קוויטלאך קען מען באקומען אין די פאלגענדע פלעצער:

אייבראם בראדערס — קענזינגטאן און סט. ענדרוס.
גאלדשטיין — 231 אגוסטא עווענין.
טריימאן — 184 באלדווין סטריט.
לערנער — גרענדזש און יוראן סטריט.
קארטון — 33 באלדווין סטריט.
זאלצמאן — 26 באלדווין סטריט.
פעלדמאן — 813 דאנדעס סטריט וועסט.
וואל — 869 דאנדעס סטריט וועסט.
גרינבערג — 117½ עליזאבעט סטריט.
האלסיילערס קענען באקומען קוויטלאך ביי:

רב ישעיה הערמאן—32 נעסאו סט.

קוויטלאך קען מען אויך באקומען ביי אלע טשיקען האלסיילער.

געדענקט: גיט ניט קיין שוחט קיין געלט פאר שחיטה — קויפט א קוויטעל.

געדענקט, אז קיין שוחט טאר קיין געלט — ניט נעהמען.

די קהלה וועט אויך גאר אין גיכען פארעפענטליכען נאך פלעצער וואו מען וועט קענען באקומען קוויטלאך, און אויך די ספעציעלע שלאכט הייזער.

אידישע פרויען! העלפט אונז צו העלפען די שטאד־טישע אינסטיטוציעס.

קהלה אף טאראנטא.